exportnews.gr
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Κ.Ε.Μ.Π.Α
Αριθμός Άδειας 5378
ΕΛΤΑ Hellenic Post
#12 ISSN: 2653-987X 2020
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ψήφο εμπιστοσύνης από τις Γερμανικές επιχειρήσεις στην ΔΕΘ

σελ.: 22

Γερμανία-ΕΕ: Η ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προτεραιότητα της γερμανικής προεδρίας
σελ.: 14

Στροφή του Έλληνα καταναλωτή στα τυποποιημένα τρόφιμα για λόγους ασφάλειας - Πάνω από 5% «τρέχει» η ανάπτυξη των σούπερ μάρκετ το 2020
σελ.: 32

Κορονοϊός: Τουρισμός, Covid-19, θέσεις εργασίας και ζητούμενες δεξιότητες. Έρευνα Cedefop
σελ.: 34

Greek news...Good news
σελ.: 44

"Ubi concordia, ibi victoria..."

"Όπου ενότητα, εκεί η νίκη."

1964-2019 55 years ICAP GROUP

DK INTERNATIONAL MARKETING AGENCY — THE EXPORT MARKETING EXPERTS! 20 YEARS

ΑΝΑΠΤΥΞΤΕ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΑΣ

Η ICAP και η DK Marketing ενώνουν τις δυνάμεις τους για να σας προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες εξαγωγών.

ICAP
ΛΕΩΦ. ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 2,
ΑΘΗΝΑ 17676

ΤΗΛ. 210.72.00.000
www.icap.gr

DK MARKETING
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 21,
ΑΘΗΝΑ 10671

ΤΗΛ. 210.36.02.919
www.dkmarketing.gr

Ελληνικά Προϊόντα

MLS Innovation Inc

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕ ΤΗ ΣΕΙΡΑ MAIC

MAIC

NEO

MAIC Smart Speaker

MAIC Assistant
Κατέβασε την νέα εφαρμογή
σε συσκευές Android

GET IT ON Google Play

www.maic.ai

www.mlsinnovation.com
Κωδικός Μετοχής: ΜΛΣ

Βρείτε τα προϊόντα MLS στα σημεία πώλησης

COSMOTE ο κόσμος μας, εσύ. · ΓΕΡΜΑΝΟΣ στην καρδιά της τεχνολογίας · WIND · ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ · Public · MediaMarkt

Και σε επιλεγμένα καταστήματα ηλεκτρικών ειδών

exportnews.gr
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Μηνιαίο Περιοδικό των Ελληνικών Εξαγωγών

Τεύχος #12
Ιούλιος- Αύγουστος 2020
ISSN: 2669-987X
exportnews@exportnews.gr
www.exportnews.gr
Κωδικός: 21-0167

DK CONSULTANTS GROUP
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΙΚΕ

Τηλ. : 2310 417 111
info@dkmarketing.gr
www.dkmarketing.gr

Γραφείο Αθήνας:
Βουκουρεστίου 21
106 71 Αθήνα

Γραφείο Θεσσαλονίκης:
Ιφιγένειας 3
55133 Θεσσαλονίκη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΗΣ:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ-MARKETING
ΑΝΝΑ ΓΟΥΔΗ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
EDITORS COPYWRITING
DK MARKETING

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΛΙΟΛΙΟΣ

GRAPHICS DESIGN:
ΜΑΡΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑΝΙΔΟΥ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:
Α. ΠΡΟΥΣΑΝΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΕΡΚΕΚΟΓΛΟΥ
Ορκωτός Λογιστής

WEB DESIGNER:
DK MARKETING webDpt

...Εκείνο με τις εικόνες

Σταύρος Σταύρου

Η θάλασσα προσπαθεί ν'
αποκαλύψει ένα μεγάλο μυστικό
ή το λιγότερο
να συναρμολογήσει ξανά
τους παιδικούς εαυτούς μας,
αυτά που χάσαμε κάποτε
για ένα παγωτό
ή ένα μεταχειρισμένο ποδήλατο,
τα φωταγωγημένα δρομάκια
όλο και πιο σκοτεινά
-ανεξήγητο βέβαια αν σκεφτείς
πως τα παιδιά πάντα
χαμογελούσαν-
πράγματα εδώ κι εκεί
φλόγες να τρεμοπαίζουν
σ' ένα όνειρο,
ζήσαμε δε ζήσαμε
ποιος θ' απαντήσει
το φρικτό ερώτημα,
να εξηγήσει,
Ουρανέ,
άνοιξε πάλι
το παιδικό βιβλίο με τις εικόνες
και θύμισέ μας
πώς είναι να κάνει κανείς όνειρα...

Από τη συλλογή "Προχωρημένοι χειμώνες και άλλα φθινόπωρα"
(Εκδόσεις Ακτίς 2012)

Για αποστολή άρθρων, νέων προϊόντων, σχολίων, απόψεων προς δημοσίευση παρακαλούμε να αποστείλετε στο e-mail: ***articles@exportnews.gr***

Οι συγγραφείς των άρθρων είναι υπεύθυνοι για τις απόψεις τους. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση φωτογραφιών, κειμένων ή μέρους τους καθώς και η αναμετάδοσή τους από οιαδήποτε οπτικοακουστικά μέσα χωρίς την άδεια του εκδότη. Τα αποστελλόμενα άρθρα και φωτογραφίες δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται. Η σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να επιφέρει φραστικές μεταβολές ή περικοπές στα δημοσιευμένα κείμενα χωρίς να μεταβάλλεται το νόημά τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

07. EDITORIAL

08. ΝΕΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ

22. ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΔΕΘ
- ▶ Ψήφο εμπιστοσύνης από τις Γερμανικές επιχειρήσεις

28. ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΜΙΛΟΥΝ
- ▶ Βουτιά των Ελληνικών εξαγωγών και το Μάϊο 2020- τρόφιμα και χημικά οι δύο κλάδοι που θποστήριξαν σημαντικά τις εξαγωγές

32. ΜΕΛΕΤΗ - ΕΡΕΥΝΑ
- ▶ Στροφή του Έλληνα καταναλωτή στα τυποποιημένα τρόφιμα για λόγους ασφάλειας - Πάνω από 5% «τρέχει» η ανάπτυξη των σούπερ μάρκετ το 2020
- ▶ Κορονοϊός: Τουρισμός, Covid-19, θέσεις εργασίας και ζητούμενες δεξιότητες. Έρευνα Cedefop
- ▶ Μελέτη του ΙΟΒΕ με τη συνεργασία του ΣΦΕΕ: «Η Φαρμακευτική Αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2019»

42.ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
- ▶ ERA, Η Διεθνής Εταιρία διαχείρισης δαπανών, πλέον στην Ελλάδα

44. GREEK NEWS...GOOD NEWS

52. ΑΡΧΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

An Initiative of

TRADE U.S.A.
Exploring Opportunities

TradeUSA develops and implements Greece-U.S. initiatives to further bi-national trade

TradeUSA supports Greek export companies

Boost your export potential

Consulting

Advice on trade and export issues—including USFDA guidance

Market Reports

Plan your market entry to succeed—use our sectoral research to discover your potential in the US market

Training

We help you develop practical knowledge—from preparatory steps to market penetration

Trade Delegations

Meet potential partners face to face at arranged B2B meetings during our trade and business delegations

Construction Industry

Food & Beverages Industry

learn more

www.amcham.gr/tradeusa

tradeusa@amcham.gr

EDITORIAL

Αγαπητοί μου αναγνώστες
και μαχητές αντί για
μήνυμα θα ήθελα
σε αυτό το τεύχος να ευχηθώ
σε όλους μας να έχουμε υγεία,
να είμαστε αισιόδοξοι,
και ενωμένοι για το κοινό
και όχι το ατομικό καλό.

Κυρίως όμως να είμαστε
αυστηροί με τον εαυτό μας
και με την οικογένειά μας
στην τήρηση των βασικών
μέτρων σε ότι αφορά
στην προστασία μας
από την Πανδημία.

Έτσι θα προστατεύσουμε όλα
αυτά που έχουμε κατακτήσει με
θυσίες τους τελευταίους μήνες.

Εύχομαι από καρδιάς
Καλό Καλοκαίρι
και καλή ανάγνωση σε όλους.

Η επάνοδος να είναι πολύ
εποικοδομητική, δημιουργική
με πολύ-πολύ εξωστρεφεια.

Δημήτρης Καραβασίλης,
CEO & founder
DK consultants group.

Γρ. Δημητριάδης: έχουν υλοποιηθεί οι πρώτες μεταρρυθμιστικές δράσεις για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων

Στην μεταρρύθμιση που συντελείται για την αναβάθμιση της οικονομικής διπλωματίας, με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, αναφέρθηκε ο γενικός γραμματέας Εξωστρέφειας του υπουργείου Εξωτερικών και πρόεδρος του «Enterprise Greece», Γρηγόρης Δημητριάδης, προσκεκλημένος στην συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθηνών.

Όπως αναφέρει ανακοίνωση του επιμελητηρίου, ο κ. Δημητριάδης είπε ότι οι πρώτες μεταρρυθμιστικές δράσεις έχουν ήδη υλοποιηθεί:

▶ Η μεταφορά των υπηρεσιών Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Πολιτικής, του Enterprise Greece και του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) από το πρώην υπουργείο Οικονομίας σε μία κοινή «στέγη» στο υπουργείο Εξωτερικών, αξιοποιώντας παράλληλα το δίκτυο των διπλωματικών αρχών ανά τον κόσμο.

▶ Ο εκσυγχρονισμός στις δομές και στον τρόπο λειτουργίας του Enterprise Greece, με σημαντική καινοτομία ένα νέο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Ο γενικός γραμματέας αναφέρθηκε επίσης στην ολοκλήρωση του Εθνικού Σχεδίου Εξωστρέφειας για την προώθηση των εξαγωγών και την προσέλκυση επενδύσεων, που περιλαμβάνει δράσεις ενίσχυσης της ελληνικής επιχειρηματικότητας, όπως:

▶ Την επανατοποθέτηση της εικόνας της χώρας στον κόσμο μέσω της κυβερνητικής πρωτοβουλίας με την καμπάνια «Repositioning Greece»

▶ Δράσεις ενίσχυσης και προώθησης του ελληνικού σήματος «Made in Greece»

▶ Δράσεις για την αποδοτικότερη δικτύωση των ελληνικών επιχειρήσεων διεθνώς αλλά διευκόλυνση της παρουσίας ελληνικών προϊόντων σε μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες όπως το eBay.

▶ Το νέο διαδικτυακό κόμβο, με προσωρινή ονομασία business.gov.gr. όπου θα ενσωματωθούν όλες οι υφιστάμενες ιστοσελίδες για τη εξωστρέφεια και την επιχειρηματική πληροφόρηση, δηλ. το σημερινό "Agora" του Υπ. Εξωτερικών και η ιστοσελίδα του Enterprise Greece, που θα περιλαμβάνει εξειδικευμένο Export Helpdesk με πρόσβαση σε πληροφόρηση και ενημέρωση για τις αγορές που ενδιαφέρουν τις ΜμΕ

▶ την δημιουργία μιας ψηφιακής «αγοράς» κάτω από την ομπρέλα του Enterprise Greece όπου μια επιχείρηση θα μπορεί να βρει αγοραστές και συνεργάτες για την προώθηση των προϊόντων της στο εξωτερικό, θα προσφέρει σεμινάρια, τα οποία θα εκπαιδεύουν (ψηφιακά) μικρούς και μεσαίους εξαγωγείς για την εξαγωγική διαδικασία.

▶ Τη δημιουργία «Ψηφιακής Ακαδημίας Εμπορίου», με ψηφιακή-πληροφόρηση και ψηφιακή-εκπαίδευση των ελληνικών επιχειρήσεων με στόχο την ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας.

Από την πλευρά του, ο κ. Ραβάνης έθεσε στον γενικό γραμματέα, ως κυρίαρχο θέμα, την ανάγκη, η παραγωγική τάξη των μικρομεσαίων, να είναι συνομιλητής του υπουργείου και μέρος των αποφάσεων της Κυβέρνησης, που την αφορούν, χωρίς τα γνωστά εμπόδια και παρεμβάσεις από τρίτους. Τόνισε δε, την έλλειψη μιας σταθερής υπηρεσίας συμβουλευτικής και κατεθύνσεων στον μικρομεσαίο, που δεν έχει την δυνατότητα πρόσληψης Συμβούλου και αναζητά συνεργασίες και δικτύωση.

Από την Διοικητική Επιτροπή, ο αντιπρόεδρος Ι. Μάνος, ο υπεύθυνος Συμβουλευτικής Υποστήριξης των Επιχειρήσεων Χρ. Λούσης και ο οικονομικός επόπτης κος Τζίβας, ζήτησαν:

▶ να δοθεί στοχευμένα στήριξη στην μικρή επιχείρηση, που παράγει, καινοτομεί και προσπαθεί να σταθεί στο σκληρό ανταγωνιστικό περιβάλλον, χωρίς τις παρεμβάσεις τρίτων και διοικητικά εμπόδια, αλλά με τεχνική βοήθεια

▶ να δοθούν εργαλεία για την ενημέρωση των παραγωγικών μικρών επιχειρήσεων, την προετοιμασία τους για εξαγωγές και την δικτύωση

▶ να δοθούν επιπλέον κίνητρα στις μικρές ΜμΕ που έχουν ελάχιστη συμμετοχή στην εκμετάλλευση πόρων

▶ να καλλιεργηθεί από την Πολιτεία το συνεργατικό κλίμα και η εκπαίδευση του μικρομεσαίου επιχειρηματία για αλλαγή νοοτροπίας και

▶ να αποκατασταθεί η φήμη του Έλληνα μικρού επιχειρηματία, στο εξωτερικό.

Ο πρόεδρος του ΒΕΑ και ο κ. Δημητριάδης, συμφώνησαν τέλος, ότι, προτεραιότητα και προϋπόθεση για επενδύσεις αποτελεί η εξωστρέφεια και εξέφρασαν από κοινού, την πρόθεση για στενή συνεργασία της γενικής γραμματείας Εξωστρέφειας, με τις δομές του επιμελητηρίου που είναι και μέλος του Δικτύου «Enterprise Europe Network", με σκοπό τη δημιουργία ενός σύγχρονου, οδικού χάρτη, που θα παρέχει ίσες ευκαιρίες στην εξωστρέφεια και την συνεργατικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. ■

Η ελληνική επιχειρηματικότητα καινοτόμησε και στο εξωτερικό μέσα στην κρίση από την πανδημία του κορονοϊού

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η τρίτη σοβαρότερα πληττόμενη χώρα στον κόσμο από την πανδημία του νέου κορονοϊού, αντιμετωπίζοντας τεράστιες συνέπειες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.

Πριν από λίγους μήνες και μεσούσης της πανδημίας η βρετανική κυβέρνηση και το Βρετανικό Σύστημα Υγείας (NHS) απηύθυναν κάλεσμα στα χιλιάδες μέλη της μεγάλης τεχνολογικής κοινότητας της χώρας να υποβάλουν προτάσεις για ψηφιακές καινοτομίες και λύσεις που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των επιπτώσεων της COVID-19.

Ο διαγωνισμός TECHFORCE19 συγκέντρωσε σε λίγες μόλις ημέρες περισσότερες από 1600 αιτήσεις εταιρειών που πρότειναν διάφορες ψηφιακές λύσεις. Μία από τις 18 που κατάφεραν να διακριθούν είναι η ελληνική start up εταιρεία Novoville που δραστηριοποιείται και στην Ελλάδα και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Novoville σε συνεργασία με τη βρετανική Peopletoo επιλέχθηκαν να υλοποιήσουν μια ψηφιακή υπηρεσία που αυτοματοποιεί και οργανώνει σε τοπικό επίπεδο την παροχή βοήθειας σε ευπαθείς και ευάλωτες ομάδες αξιοποιώντας εθελοντές και δημοτικές κοινωνικές υπηρεσίες.

Πρόκειται για έργο που κρίθηκε σημαντικό καθώς στην αρχή της πανδημίας, περισσότεροι από 500.000 Βρετανοί εθελοντές ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του NHS για παροχή βοήθειας κάνοντας επιτακτική την ανάγκη για οργάνωση.

Αυτές τις ημέρες ολοκληρώνεται το πρώτο στάδιο της εφαρμογής στον δήμο του Kirklees στην κεντρική Αγγλία και σε συνεργασία με τα στελέχη του NHS εξετάζεται το ενδεχόμενο επέκτασης του συστήματος και σε άλλους δήμους.

Ένα από τα στοιχεία που αναδείχθηκαν στην πανδημική κρίση είναι ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν πλέον οι νέες τεχνολογίες σε τομείς που μέχρι πρόσφατα ούτε καν το φανταζόταν κανείς. «Ένα ποιοτικό στοιχείο που διακρίνει κανείς σε σχέση με άλλες παγκόσμιες κρίσεις είναι ο οριζόντιος ρόλος της τεχνολογίας: από τον τρόπο που επικοινωνούμε, συν-εργαζόμαστε, διασκεδάζουμε μέχρι και, ίσως πολύ σημαντικότερο, στον τρόπο που η αυτή αξιοποιείται για να προσφέρει απτές λύσεις στην αντιμετώπιση της ίδιας της πανδημίας», υπογραμμίζει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Ηρακλής Μπουραντάς που ίδρυσε τη Novoville μαζί με τον Φώτη Ταλάντζη.

Η πανδημία και τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης που επιβλήθηκαν ως επακόλουθο ανάγκασαν κυβερνήσεις, τοπικές αρχές και επιχειρήσεις ανά τον κόσμο να επιταχύνουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό των δομών τους κατά μήνες ίσως και χρόνια, προκειμένου να παγώσουν πλήρως τη λειτουργία τους.

«Τόσο στην Ελλάδα όσο και σε μικρότερο βαθμό στη Μ. Βρετανία, λόγω ψηφιακής ωριμότητας, η πανδημία λειτούργησε ως καταλύτης για την επιτάχυνση της ψηφιοποίησης του δημοσίου τομέα, καθώς έγινε απολύτως αναγκαία η εξ' αποστάσεως εργασία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσα από ψηφιακά κανάλια. Η Novoville είναι μια εταιρία που εξειδικεύεται σε λύσεις ψηφιοποίησης των Δήμων και ψηφιακής εξυπηρέτησης των πολιτών και ως εκ τούτου κληθήκαμε να παράσχουμε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα λύσεις σε δήμους-συνεργάτες μας σε διάφορους άξονες: από την οργάνωση παροχής βοήθειας σε ευπαθείς ομάδες μέχρι την ψηφιακή εξυπηρέτηση αιτημάτων πολιτών και την ενσωμάτωση ηλεκτρονικών πληρωμών», δηλώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Ηρακλής Μπουραντάς.

Για να γίνει εφικτό το συγκεκριμένο εγχείρημα, η ομάδα της Novoville σε Αθήνα και Λονδίνο χρειάστηκε να εργαστεί από απόσταση.

«Ακόμη και σήμερα, όλοι σε Αθήνα και Λονδίνο, εργαζόμαστε από το σπίτι και συνεργαζόμαστε εξ' αποστάσεως. Τόσο εγώ όσο και ο συνέταιρος μου Φώτης Ταλάντζης που μένουμε αρκετό χρόνο στο Λονδίνο κάθε μήνα, βρισκόμαστε στην Αθήνα από τις αρχές Μαρτίου και δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς θα καταφέρουμε να επιστρέψουμε στη Μ. Βρετανία. Το κτίριο που στεγάζεται το γραφείο μας στο Λονδίνο είναι ακόμα κλειστό και όπως προανέφερα οι συνάδελφοι μας στο Λονδίνο εργάζονται και αυτοί από το σπίτι», λέει ο κ. Μπουραντάς.

Πλάι στον ψηφιακό μετασχηματισμό, η πανδημία του νέου κορονοϊού έβαλε στη ζωή εκατομμυρίων εργαζομένων σε όλο τον κόσμο και την τηλεργασία, που σύμφωνα με πολλούς ειδικούς ήρθε για να μείνει εξαιτίας μια σειράς λόγων. Η προσαρμογή στη νέα πραγματικότητα δεν έγινε με την ίδια ταχύτητα και την ίδια επιτυχία παντού. Για κάποιες εταιρείες δεν ήταν κάτι διαφορετικό από αυτό που ήδη έκαναν.

«Λόγω της φύσης της δουλειάς μας είμαστε συνηθισμένοι στην τηλε-εργασία και χρησιμοποιούμε ούτως ή άλλως πολλά ψηφιακά εργαλεία που διευκολύνουν την εξ' αποστάσεως συνεργασία. Μάλιστα πολύ γρήγορα προσαρμοστήκαμε στις νέες συνθήκες και αυξήσαμε σημαντικά την παραγωγικότητα μας. Σίγουρα, υπάρχουν ακόμα κάποιες διαδικασίες που δεν μπορούν να αντικατασταθούν πλήρως από ψηφιακά μέσα και απαιτείται ή είναι πιο αποτελεσματική η φυσική παρουσία αλλά ελπίζουμε από τον Σεπτέμβρη να μπορέσουμε σταδιακά να κάνουμε ξανά ταξίδια και να επανέλθει μια κανονικότητα στον τρόπο που συνεργαζόμαστε. Είναι βέβαιο ότι ένας "μικτός" τρόπος εργασίας θα είναι ο νέος κανόνας και αυτό θα είναι μια θετική κληρονομιά που αφήνει η πανδημία», εξηγεί μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Ηρακλής Μπουραντάς.

Αναφερόμενος στα μέτρα στήριξης προς τις νεοφυείς επιχειρήσεις που υιοθέτησε η βρετανική κυβέρνηση, τονίζει: «Είδαμε τη βρετανική κυβέρνηση να ανταποκρίνεται με ταχύτατα αντανακλαστικά σε μέτρα στήριξης της οικονομίας και των επιχειρήσεων. Ακόμα και στον τομέα των νεοφυών επιχειρήσεων στον οποίο συγκαταλεγόμαστε και εμείς, δημιουργήθηκε ένα πλέγμα υποστηρικτικών χρηματοδοτήσεων, φοροελαφρύνσεων και επιδοτήσεων προκειμένου αυτός ο σημαντικός τομέας της βρετανικής οικονομίας να καταφέρει να επιβιώσει της κρίσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δημιουργία του Future Fund, ενός κρατικού επενδυτικού σχήματος που συν-επενδύει με ιδιώτες επενδυτές σε startups με διαδικασίες express και ελάχιστη γραφειοκρατία». ■

Θεσσαλονίκη: «Το δυνατό σημείο της Ελλάδας στον καταδυτικό τουρισμό είναι τα ναυάγια», λέει στο «Πρακτορείο FM» ο παγκόσμια αναγνωρισμένος δύτης Κώστας Θωκταρίδης

Το δυνατό σημείο της Ελλάδας στον καταδυτικό τουρισμό είναι τα ναυάγια, τα "σιδερένια πλοία"», λέει στον ραδιοφωνικό σταθμό του Αθηναϊκού- Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων «Πρακτορείο 104,9 FM» ο Κώστας Θωκταρίδης, παγκόσμια αναγνωρισμένος δύτης, με ρεκόρ στις βαθιές καταδύσεις μεικτών αερίων και -πάνω απ' όλα- ένας άνθρωπος που αγαπάει τη θάλασσα.

Στις ελληνικές θάλασσες θα βρει κανείς τον «Βρετανικό», που «είναι και ένα από τα πιο διάσημα ναυάγια, μετά τον "Τιτανικό" και για πολλούς δύτες, το να καταδυθούν σ' αυτόν είναι ένα όνειρο, όπως και στον "Περσέα", ένα υποβρύχιο που βυθίστηκε κοντά στην Κεφαλονιά, ένα διάσημο ναυάγιο, που γνωρίζουν οι φαν της κατάδυσης και από το οποίο μάλιστα είχε σωθεί και εις εκ των ναυτικών», εξηγεί ο κ. Θωκταρίδης, μιλώντας για το «ακατέργαστο διαμάντι» της τουριστικής δραστηριότητας, τον καταδυτικό τουρισμό.

Χειριστής προηγμένων υποβρύχιων Αυτόνομων Οχημάτων (ROVs ήτοι Remotely Operated Vehicles/ Οχήματα με Χειρισμό από Απόσταση) τα τελευταία χρόνια, αλλά και -μεταξύ άλλων- πρωταθλητής ποδηλασίας, βατραχάνθρωπος και εκπαιδευτής σπηλαιοκαταδύσεων, ο κ. Θωκταρίδης περιγράφει τις εξελίξεις στη διεθνή τουριστική αγορά για τον συγκεκριμένο τομέα όπως και τις δυνατότητες για την Ελλάδα, με τη δική του ματιά.

«Η Ελλάδα έχει ένα πολύ μεγάλο πλεονέκτημα, είναι μια χώρα ασφαλής για τους τουρίστες, μια χώρα με καθαρά νερά, όπως και με πολύ εντυπωσιακό πολλές φορές γεωλογικό τοπίο, το δυνατό μας σημείο όμως είναι τα ναυάγια», τονίζει, εξηγώντας πως όλα όσα «κρύβονται» στα ελληνικά νερά είναι σημαντική ατραξιόν για τους καταδύτες. «Το δυνατό μας σημείο είναι τα ναυάγια, τα επονομαζόμενα "σιδερένια πλοία", τα οποία έχουν πολλές φορές και κάποια ενδιαφέρουσα ιστορία. Όπου και να πάει κανείς, σε όποιος νησί και να βρεθεί, υπάρχει ένα ναυάγιο, κυρίως του Β' ΠΠ, που έχει μια σχέση με έναν λαό, π.χ τον Ιταλικό, τον Γερμανικό, τον Αγγλικό, κάτι που κεντρίζει σε τεράστιο βαθμό το ενδιαφέρον των καταδυτών», αναφέρει με έμφαση ο κ. Θωκταρίδης.

Ο έμπειρος εκπαιδευτής σπεύδει πάντως να εξηγήσει πως οι ελληνικές θάλασσες είναι υπεραλιευμένες και αυτό δεν βοηθά τον τομέα. «Δεν έχουν ψάρια οι θάλασσές μας συγκριτικά με άλλες χώρες. Όλοι, ερασιτέχνες και επαγγελματίες, ψαρεύουν εδώ και πολλά χρόνια παντού και δεν υπάρχουν προστατευόμενα νερά», εξηγεί.

Η δυνητική αγορά

«Οι δύτες είναι πάνω από 50.000.000 παγκοσμίως. Μόνο οι Γερμανοί που ασχολούνται με τις καταδύσεις αξίζει να σκεφτεί κανείς πως είναι 3.000.000 και μάλιστα το 1.000.000 απ' αυτούς ταξιδεύει κάθε χρόνο για καταδύσεις», αναφέρει ο κ. Θωκταρίδης, επισημαίνοντας μάλιστα πως η έντονη αυτή καταδυτική δραστηριότητα δεν λαμβάνει χώρα σε νερά με τα χαρακτηριστικά που ομοιάζουν των ελληνικών.

«Αρκεί να σκεφτεί κανείς πως οι δύτες απ' αυτές, τις κεντροευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν τη χαρά να καταδύονται σε νερά με διαύγεια και φως όπως τα δικά μας, αλλά στη Βαλτική και σε λίμνες όπου η ορατότητα είναι πάρα πολύ χαμηλή», προσθέτει και τονίζει πως για τη χώρα μας υπάρχει «πεδίο δόξης λαμπρόν», αρκεί να γίνουν συγκεκριμένες κινήσεις.

«Οι λεγόμενες καταδυτικές εκδρομές είναι διάρκειας μιας τουλάχιστον εβδομάδας, υπάρχουν δε tour operators που κάνουν αυτή τη δουλειά και μόνο», αναφέρει ο κ. Θωκταρίδης, σύμφωνα με τον οποίο η Ελλάδα μπήκε πρόσφατα σ' αυτόν τον τομέα, χωρίς προς το παρόν έντονη διαφήμιση, ωστόσο υπάρχουν δυνατότητες για ανοδική πορεία.

Σε ποιους, ωστόσο, απευθύνεται αυτό το είδος τουρισμού; «Οποιοσδήποτε μπορεί να κάνει κατάδυση από 10 ετών και άνω αρκεί να είναι υγιής», τονίζει ο πολύπειρος δύτης, εξηγώντας πως από το 2006 η εκπαίδευση είναι τυποποιημένη καθώς και η Ελλάδα ακολουθεί ευρωπαϊκά πρότυπα. «Εφόσον και στη χώρα μας ένας εκπαιδευτής τηρεί τις βασικές προδιαγραφές ασφαλείας, η κατάδυση είναι ένα χόμπι που δεν ενέχει κινδύνους, δύσκολες καταστάσεις αν δεν ξεφεύγει από τους κανόνες. Είναι δε ένα χόμπι, στο οποίο κανείς δεν... κουράζεται αφού δεν λαχανιάζει, δεν καταπονείται». ■

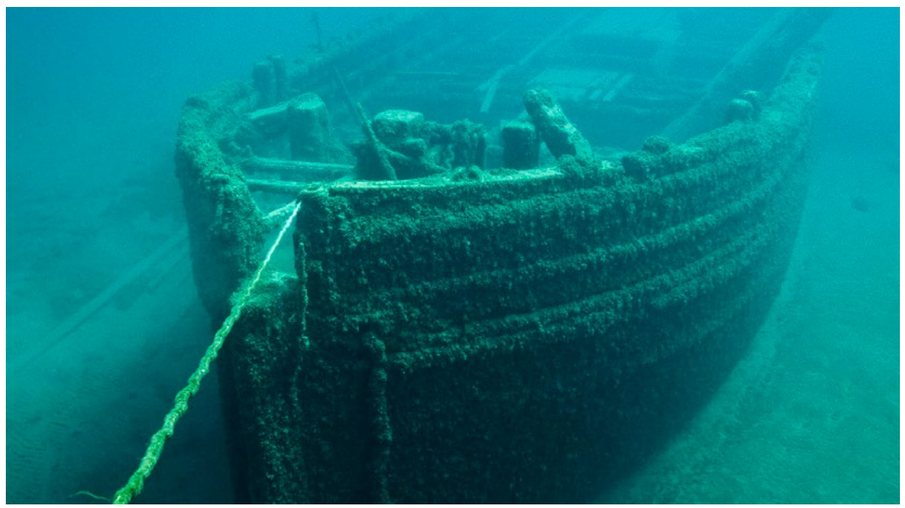

Μειώθηκε κατά 1% η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Απρίλιο 2020, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ

Μείωση 1% σημείωσε η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου τον Απρίλιο εφέτος σε σύγκριση με την αντίστοιχη δύναμη του Απριλίου 2019, ενώ αύξηση 0,6% σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση το 2019 προς το 2018, και πλέον αριθμεί 1.856 πλοία.

Σύμφωνα επίσης με την ΕΛΣΤΑΤ, η ολική χωρητικότητα του ελληνικού εμπορικού στόλου (πλοία 100 κόρων και άνω) ανήλθε σε 41.716.427 κόρους και παρουσίασε μείωση 3,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη χωρητικότητα του Απριλίου 2019, ενώ μείωση 2,3% σημειώθηκε και κατά την αντίστοιχη σύγκριση το 2019 προς το 2018. ■

Γερμανία-ΕΕ: Η ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την πανδημία στην κορυφή της ατζέντας της γερμανικής προεδρίας

Η διαχείριση της πανδημίας του κορονοϊού και το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, το νέο Πολυετές Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα της ΕΕ, η ενίσχυση της θέσης της Ευρώπης στο νέο παγκόσμιο περιβάλλον, η μεταρρύθμιση του δικαίου για το άσυλο και η προώθηση των πολιτικών για το κλίμα και τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή θα αποτελέσουν τις βασικές προτεραιότητες της προεδρίας της Γερμανίας στο Συμβούλιο της ΕΕ που ξεκινάει την 1η Ιουλίου.

Σύμφωνα με το σχέδιο που διαβίβασε σήμερα το υπουργικό συμβούλιο στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο, στην κορυφή της ατζέντας της γερμανικής προεδρίας βρίσκεται η προώθηση συμφωνίας των «27» για το νέο Πολυετές Χρηματοδοτικό Πλαίσιο της περιόδου 2021-2027. Στο τραπέζι βρίσκεται η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για προϋπολογισμό ύψους 1,1 δισεκατομμυρίου ευρώ, με τον οποίο συνδέεται και η σύσταση του «ταμείου ανάκαμψης» από τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας του κορονοϊού.

Το Βερολίνο καλείται όχι μόνο να διευκολύνει την διαδικασία προκειμένου τα νέα μέτρα να μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2021, αλλά κυρίως να πείσει τους τέσσερις «οικονόμους» της ΕΕ (Αυστρία, Δανία, Σουηδία, Ολλανδία) να δώσουν τη συγκατάθεσή τους στα σχέδια των Βρυξελλών. Από την πλευρά της, η Γερμανία έχει διατυπώσει ενστάσεις σε ό,τι αφορά κυρίως τον χρόνο έναρξης αποπληρωμής των πιστώσεων, καθώς ζητά να ξεκινήσει ήδη πριν από το τέλος του 2027 και να μην μετατεθεί στον επόμενο προϋπολογισμό, ενώ βασικό μέλημα της γερμανικής κυβέρνησης θα είναι η «ορθή» κατανομή και χρήση των κονδυλίων.

Σε άμεση σύνδεση με το «Ταμείο Ανάκαμψης» βρίσκεται και η προτεραιότητα που αφορά την βελτίωση των μηχανισμών αποτροπής και αντιμετώπισης υγειονομικών απειλών. Η Καγκελάριος 'Αγγελα Μέρκελ έχει κατ' επανάληψη τονίσει ότι η ΕΕ πρέπει να διδαχθεί από την πανδημία του κορονοϊού και να φροντίσει για την αυτονομία της σε ιατροφαρμακευτικό υλικό, ενώ πρέπει να επενδύσει περισσότερο στην έρευνα και τις επιστήμες.

Αν δεν υπήρχε η πανδημία του κορονοϊού, το κεντρικό σημείο της γερμανικής προεδρίας θα ήταν, πιθανότατα, η μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου. Η Γερμανία τάσσεται υπέρ της δίκαιης κατανομής των βαρών μεταξύ των κρατών- μελών και της ανακούφισης των χωρών εισόδου, όπως η Ελλάδα, η Μάλτα και η Ιταλία, και αναμένεται να υποβάλει πλήρη πρόταση για το νέο «Δουβλίνο». Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα πληροφορίες, η γερμανική εισήγηση προβλέπει την πρώτη εξέταση των αιτημάτων ασύλου ήδη στα σύνορα της ΕΕ. Στο ίδιο πλαίσιο, η γερμανική προεδρία αναμένεται να προωθήσει και την ενίσχυση της FRONTEX με έμψυχο δυναμικό, αλλά και επιπλέον εξοπλισμό.

Η κυρία Μέρκελ έχει αναφερθεί ήδη πολλές φορές στην «επείγουσα ανάγκη» η Ευρώπη να βγει ενισχυμένη από την παρούσα κρίση και να λάβει τις αποφάσεις εκείνες οι οποίες θα της εξασφαλίσουν ισχυρό ρόλο στην παγκόσμια πραγματικότητα. Σε αυτό το πνεύμα σκοπεύει να αναδείξει την σημασία προώθησης πολιτικών με το βλέμμα στο μέλλον, με σημεία αιχμής την προστασία του κλίματος και τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή. Τα δύο αυτά σημεία θα επιδιώξει να ενισχυθούν και μέσω της κατανομής των κονδυλίων του «Ταμείου Ανάκαμψης» από την πανδημία του κορονοϊού.

Λόγω των περιορισμών που συνδέονται με την πανδημία, πολλές από τις προγραμματισμένες συναντήσεις αυτού του εξαμήνου θα πραγματοποιηθούν με τηλεδιάσκεψη, ενώ ήδη έχει ακυρωθεί η Σύνοδος Κορυφής ΕΕ -Κίνας, η οποία επρόκειτο να λάβει χώρα τον Σεπτέμβριο. ■

Εξαγωγείς: Η καταναλωτική φρενίτιδα που κατέβαλε τον πλανήτη ευνόησε τους «θησαυρούς της ελληνικής γης», οι οποίοι υπερτερούν σε ποιότητα, ασφάλεια και διατροφικά χαρακτηριστικά

Οι επιπτώσεις της κρίσης του κορονοϊού στις ελληνικές εξαγωγές και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εξαγωγικές επιχειρήσεις βρέθηκαν στο επίκεντρο της ετήσιας γενικής συνέλευσης του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ) που πραγματοποιήθηκε σήμερα.

Τους συμμετέχοντες απασχόλησαν τα νέα δεδομένα, αλλά και οι προκλήσεις που αναδύονται από την πανδημία, ενώ τονίσθηκαν οι αντοχές που επέδειξαν οι ελληνικές εξαγωγές κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, αποδεικνύοντας για άλλη μια φορά πως μπορούν να αποτελέσουν καταλύτη για την ανάκαμψη και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Σημειώθηκε πως μετά το ιστορικό ρεκόρ που πέτυχαν πέρυσι οι εξαγωγές, φθάνοντας στα 33,8 δισ. ευρώ, κατάφεραν να διατηρήσουν τη δυναμική και κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Μάλιστα, στο πρώτο τετράμηνο του 2020, δηλαδή στο διάστημα Ιανουαρίου –Απριλίου, πέτυχαν, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, να κλείσουν σε θετικό έδαφος, σημειώνοντας άνοδο 1,1%, και φθάνοντας στο ποσό των 7,69 δισ. ευρώ.

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων

Ειδική μνεία έγινε στις εντυπωσιακές επιδόσεις που καταγράφει η κατηγορία των τροφίμων και των οπωροκηπευτικών. Όπως επισημάνθηκε, η καταναλωτική φρενίτιδα που κατέβαλε τον πλανήτη ευνόησε τους «θησαυρούς της ελληνικής γης», οι οποίοι υπερτερούν σε ποιότητα, ασφάλεια και διατροφικά χαρακτηριστικά.

Προτάσεις

Η γενική συνέλευση κατέληξε επίσης σε συγκεκριμένες προτάσεις για την επανεκκίνηση των ελληνικών εξαγωγών και εξουσιοδότησε την πρόεδρο, Χριστίνα Σακελλαρίδη να τις υποβάλλει στα αρμόδια υπουργεία. Οι προτάσεις είναι οι εξής:

▶ Αποκλιμάκωση φόρων και εισφορών

▶ Ενεργοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας. Ο ρόλος της είναι πολύ σημαντικός ειδικά για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διότι αναλαμβάνει την εγγυοδοσία των δανείων έναντι των Τραπεζών.

▶ Παροχή κινήτρων για την εκμάθηση εξαγωγικών δεξιοτήτων σε ανέργους από εξαγωγικούς φορείς, οι οποίοι διαθέτουν την τεχνογνωσία και την πείρα. Μέσα από την αξιοποίηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, μπορεί να χρηματοδοτηθούν τέτοιες δράσεις που μπορεί να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων.

▶ Επιστροφή στις εξαγωγικές επιχειρήσεις της παρακράτησης του 0,6% επί του τζίρου των τραπεζικών συναλλαγών που εκτελούν για εισαγωγές και εξαγωγές

▶ Συντονισμός και συνεργασία του υπουργείου Εξωτερικών, αλλά και των συναρμόδιων υπουργείων, με φορείς όπως το Enterprise Greece και ο ΟΑΕΠ, προκειμένου να αξιοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και οι πόροι προς όφελος των εξαγωγικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

▶ Υλοποίηση διαφημιστικής εκστρατείας για την καθιέρωση του Brand Name των ελληνικών προϊόντων

▶ Κίνητρα για την δημιουργία εξαγωγικών Cluster, όπου θα ενταχθούν οι μικρές επιχειρήσεις

Τέλος, η γενική συνέλευση αποφάσισε, με αφορμή τον εορτασμό 75 χρόνων από την ίδρυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων, να πραγματοποιηθεί διεθνές συνέδριο τον προσεχή Σεπτέμβριο, σε ψηφιακή μορφή. ■

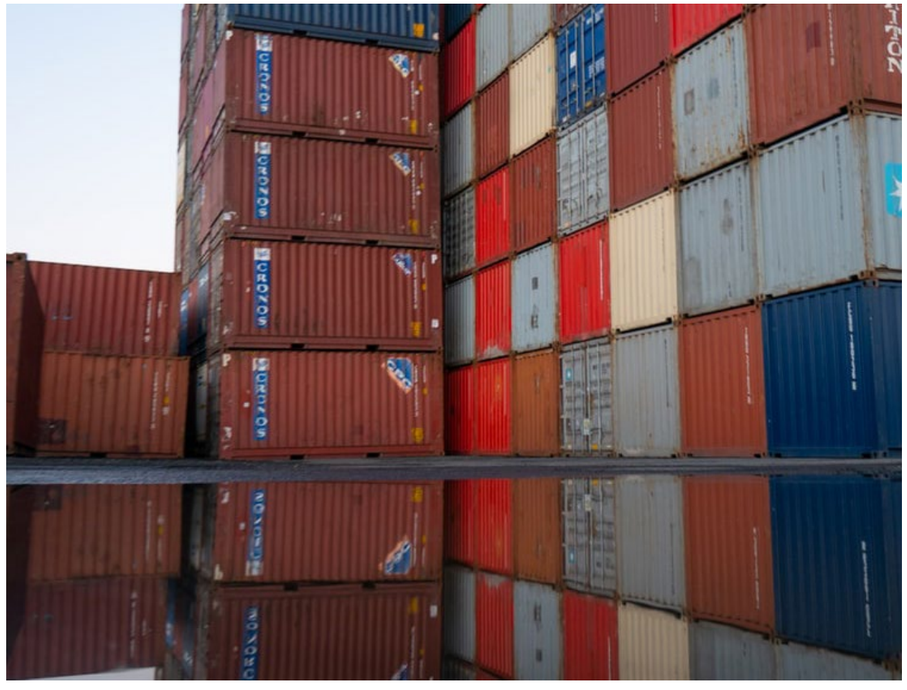

Σε rebranding του Ελληνικού Σήματος προχωρούν τα υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των ελληνικών προϊόντων μέσω rebranding του Ελληνικού Σήματος, στοχεύουν τα συναρμόδια υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως συμφωνήθηκε σε τηλεδιάσκεψη σήμερα υπό τους υφυπουργούς Νίκο Παπαθανάση και Φωτεινή Αραμπατζή.

Οι δύο πλευρές αποφάσισαν τη σύσταση διϋπουργικής ομάδας εργασίας υπό τους - μετέχοντες στην τηλεδιάσκεψη - γενικούς γραμματείς Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, Παναγιώτη Σταμπουλίδη και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γιώργο Στρατάκο προκειμένου εντός 15θημέρου να παρουσιάσει συγκεκριμένες προτάσεις με απώτερο στόχο:

▶ να «χτιστεί» η αναγνωσιμότητα, η αξία, το διαφορικό πλεονέκτημα και η διασύνδεση του ελληνικού σήματος με τον καταναλωτή που προτιμά και αναζητά την προέλευση των προϊόντων

▶ το σύστημα πιστοποίησης να γίνει πιο ευέλικτο και εύχρηστο

▶ οι διαδικασίες πιστοποίησης να τυποποιηθούν και να γίνουν ψηφιακές, στο πλαίσιο της γενικότερης ψηφιακής μετάβασης του Δημοσίου

▶ το Ελληνικό Σήμα να προβληθεί διεθνώς.

«Το Ελληνικό Σήμα δημιουργήθηκε τον Δεκέμβριο του 2014 αλλά οι επόμενες κυβερνήσεις ούτε προέβησαν στις κατάλληλες ενέργειες δημοσιότητας ούτε καν έδειξαν ενδιαφέρον γι' αυτό. Τώρα, που η χώρα μας έχει τύχει μιας ανεκτίμητης αξίας προβολής στα μεγαλύτερα μέσα ενημέρωσης του πλανήτη χάρις στην επιτυχή διαχείριση της κρίσης από την κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, είναι ιστορική ευκαιρία για επανεκκίνηση του Ελληνικού Σήματος ώστε η προστιθέμενη αξία της χώρας να μεταφερθεί και στα προϊόντα της», ανέφερε η κ Αραμπατζή εκφράζοντας την πεποίθησή της ότι «με την κατάλληλη προβολή, το Ελληνικό Σήμα μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο προώθησης των Ελληνικών προϊόντων, στα οποία ο πρωτογενής τομέας έχει κεντρικό ρόλο». ■

Πρόγραμμα κατάρτισης και πιστοποίησης 981 εργαζομένων από την ΚΕΟΣΟΕ

Ξεκίνησε την Τετάρτη, 8 Ιουλίου, η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων για συμμετοχή στο πρόγραμμα κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων εργαζομένων το οποίο υλοποιεί ο Κλαδικός Εθνικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΚΕΟΣΟΕ).

«Σκοπός του προγράμματος» σύμφωνα με την ΚΕΟΣΟΕ «είναι η ενίσχυση της επαγγελματικής ικανότητας 981 εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα (ανεξαρτήτως κλάδου και επιχείρησης που απασχολούνται), μέσω της αναβάθμισης των γνώσεων και δεξιοτήτων τους, καθώς και ο εφοδιασμός τους με πρόσθετες γνώσεις, δεξιότητες & ικανότητες προσαρμοσμένες στις συνεχείς αλλαγές και τις νέες αναπτυξιακές προκλήσεις που δημιουργούνται στο επιχειρηματικό περιβάλλον και την αγορά εργασίας στη βάση των 5 θεματικών αντικειμένων».

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι διάρκειας 100 και 80 ωρών, με τις αιτήσεις ενδιαφέροντος να γίνονται δεκτές έως και τη Δευτέρα, 31 Αυγούστου.

Οι ενδιαφερόμενοι έχουν να διαλέξουν ανάμεσα σε πέντε κατηγορίες οι οποίες είναι:

▶ Γευσιγνώστης Οίνων,

▶ Στέλεχος διαδικτυακού Marketing Οινοποιητικών Προϊόντων,

▶ Στέλεχος Ανάπτυξης Οινοτουρισμού,

▶ Στέλεχος Εξαγωγικού - Διεθνούς Εμπορίου Οινοποιητικών Προϊόντων

▶ Στέλεχος Πωλήσεων Οινοποιητικών προϊόντων

Όπως υπογραμμίζει ο Σύνδεσμος «η θεματολογία των προγραμμάτων θα συμβάλλει θετικά στην αντιμετώπιση του συνόλου των αδυναμιών του κλάδου, με αναμενόμενα οφέλη μεταξύ άλλων:

▶ την αύξηση της εξωστρέφειας ,

▶ την ανταγωνιστικότητα,

▶ την αναβάθμιση της δομής και λειτουργίας των επιχειρήσεων με εισαγωγή και χρήση νέων σύγχρονων μορφών marketing, αλλά και των δικτύων διανομής,

▶ την διασύνδεση με τον τουρισμό λόγω της εξειδίκευσης του προσωπικού του,

▶ την αναβάθμιση της ποιότητας και την εισαγωγή καινοτομίας,

▶ την εδραίωση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας των εργαζομένων που θα καταρτισθούν και θα λάβουν πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων, καθώς και βελτίωση της θέσης τους στην ιεραρχία των επιχειρήσεων».

Σημειώνεται ότι τα προγράμματα θα πραγματοποιηθούν και στις 13 Περιφέρειες της χώρας, αποκλειστικά μέσω σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Τα κριτήρια επιλογής των ωφελουμένων αφορούν το χρόνο προϋπηρεσίας, τη σχέση εργασίας - καθεστώς απασχόλησης, την ηλικία και την συνάφεια εκπαίδευσης με το θεματικό αντικείμενο των προγραμμάτων. ■

Αυστρία - ”Ερωτική εξομολόγηση” σε 292 σελίδες για το νησί της Σαντορίνης, χαρακτηρίζει το βιβλίο της στα γερμανικά “Santorini s' agapo”, η Αυστριακή Μπριγκίτε Βέρχουνικ

Ερωτική εξομολόγηση στην πατρίδα της καρδιάς μου, ως δικός σου ταξιδιωτικός συνοδός", γράφει η Αυστριακή Μπριγκίτε Βέρχουνικ σαν υπότιτλο του πρώτου της βιβλίου "Santorini s' agapo" (στα γερμανικά), που δεν θέλει να είναι - και δεν είναι - ένας συμβατικός ταξιδιωτικός οδηγός και το οποίο κυκλοφορεί σε τρεις διαφορετικές μορφές: ως έντυπο χαρτόδετο, έντυπο με σκληρό εξώφυλλο και eBook.

Όπως αναφέρεται σε σχετικά δημοσιεύματα, η Μπριγκίτε Βέρχουνιγκ, που γεννήθηκε στη Βιέννη, ανακάλυψε την αγάπη της για την Ελλάδα και τους ανθρώπους της, μέσα από την μουσική, παρακολουθώντας πολλές συναυλίες, αλλά και με τα πολλά ταξίδια της εκεί, κατά τα οποία γνώρισε να εκτιμά "την ευχάριστη νοοτροπία και την εγκαρδιότητα των ανθρώπων".

Προσπαθώντας να εξηγήσει γιατί η Σαντορίνη κέρδισε την μεγάλη αγάπη της, η Μπριγκίτε Βέρχουνιγκ αναφέρει ότι "κατά τη δεύτερη επίσκεψή μου το 2011, κάτι με προσέλκυσε ιδιαίτερα, ωστόσο, εκείνη την εποχή δεν ήξερα ακόμη τι ήταν και δεν μπορούσα ακόμη να ερμηνεύσω και να ταξινομήσω τα συναισθήματά μου, και με την πάροδο των ετών αναπτύχθηκε η ιδιαίτερη αγάπη μου με το νησί της Σαντορίνης".

Έως σήμερα έχει επισκεφθεί το νησί 14 φορές - πάντα τον Μάιο και τον Σεπτέμβριο κάθε έτους, τελευταία ήταν εκεί τον Σεπτέμβριο του 2019, έχοντας αναβάλει για τον ερχόμενο Οκτώβριο την προγραμματισμένη αρχικά για τον περασμένο Μάιο νέα επίσκεψη της, για την οποία η καρδιά της έλεγε "ναι", όμως η λογική την πήγαινε στο "όχι" εξαιτίας των συνθηκών της πανδημίας. Όλα αυτά τα χρόνια, εντυπωσιασμένη ιδιαίτερα από την ομορφιά της Σαντορίνης, της γεννήθηκε πέρυσι, όπως λέει, η ιδέα για την συγγραφή του βιβλίου, "γιατί ήταν η επιθυμία μου να φέρω την ομορφιά και τη μοναδικότητα του νησιού πιο κοντά σε άλλους ανθρώπους, αλλά όχι ως ταξιδιωτικός οδηγός".

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου των 292 σελίδων, η συγγραφέας χρησιμοποιεί τις προσωπικές της εμπειρίες και τα συναισθήματα της για να περιγράψει πώς έχει αναπτυχθεί η αγάπη της για τη Σαντορίνη, ενώ στο δεύτερο μέρος ακολουθούν γενικές πληροφορίες, καθώς και προτάσεις, συμβουλές για την παραμονή στο νησί, όπως επίσης σκέψεις σχετικά με το θέμα "ταξίδια". ■

UNLOCK
THE
FUTURE

BEYOND

THESSALONIKI
INNOVATION
CAPITAL

1-3OCTOBER2020

THE FIRST HYBRID EXPO
@TIF HELEXPO

Scan & Learn more

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

eBest

HELEXPO

ID
GAME CHANGERS

Ψήφο εμπιστοσύνης από τις Γερμανικές επιχειρήσεις

Κορυφαίες Γερμανικές επιχειρήσεις στο Περίπτερο της Τιμώμενης Χώρας στην 85η ΔΕΘ

Με απόλυτη τήρηση του υγειονομικού πρωτοκόλλου η προσέλευση επισκεπτών και η λειτουργία της φετινής Έκθεσης

Βιομηχανίες και επιχειρήσεις που «πρωταγωνιστούν» στο Ευρωπαϊκό και διεθνές οικονομικό στερέωμα θα συμμετάσχουν στο Εθνικό Γερμανικό Περίπτερο στην 85η ΔΕΘ και θα πραγματοποιήσουν B2B συναντήσεις με Ελληνικές εταιρείες, που ενδιαφέρονται να επεκταθούν στην μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης. Οι προετοιμασίες για την συμμετοχή της Γερμανίας ως Τιμώμενης Χώρας στην φετινή ΔΕΘ, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις 5-13 Σεπτεμβρίου στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης, βρίσκονται πλέον στην τελική ευθεία.

Τα ζητήματα της ασφάλειας, της επισκεψιμότητας και της συνεπούς εφαρμογής του υγειονομικού πρωτοκόλλου, καθώς και ο σχεδιασμός του Εθνικού Γερμανικού Περιπτέρου, βρέθηκαν στο επίκεντρο συναντήσεων της διοίκησης και στελεχών της ΔΕΘ-Helexpo με Γερμανική αντιπροσωπεία, η οποία επισκέφτηκε τις τελευταίες ημέρες το εκθεσιακό κέντρο και το Περίπτερο 13, που θα στεγάσει τις Γερμανικές επιχειρήσεις και φορείς.

Στην αντιπροσωπεία συμμετείχαν ο Πρόξενος και Αναπληρωτής Γενικός Πρόξενος της Γερμανίας στη Θεσσαλονίκη κ. Carsten Müller, ο κ. Patrick Specht, Head of Division Policy on Fairs and Exhibitions, Federal Ministry for Economic Affairs and Energy, από την Πρεσβεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην Αθήνα ο κ. Michael Dorn, Head of the Economic Department και η κα. Sonja Bohnet, Σύμβουλος Πολιτισμού και Πολιτικών Υποθέσεων, από τον Εκθεσιακό Οργανισμό της Κολωνίας (που είναι υπεύθυνος για τη συμμετοχή της Γερμανίας στην 85η ΔΕΘ) ο κ. Holger Hey, Team Leader German Pavilions Worldwide και από την Γερμανική αρχιτεκτονική εταιρεία gtp2 ο κ. Anthony de Taranto.

Η αντιπροσωπεία ενημερώθηκε αναλυτικά για το σύνολο της εκθεσιακής προετοιμασίας και διατύπωσε την ικανοποίηση της για καίρια ζητήματα της φετινής διοργάνωσης, όπως είναι η ασφάλεια και η υγεία εκθετών και επισκεπτών.

Το Εθνικό Γερμανικό Περίπτερο με 63 επιχειρήσεις και φορείς έχει ήδη καλυφθεί πλήρως και συγκεντρώνει συμμετοχές από τους μεγαλύτερους κλάδους της Γερμανικής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η ενέργεια, οι ταχυμεταφορές και τα logistics, η φαρμακοβιομηχανία, η αγροδιατροφή, η

πληροφορική-λογισμικό, οι αεροπορικές μεταφορές, η διαχείριση αποβλήτων και η προστασία του περιβάλλοντος κα.

Ενδεικτικά ορισμένες από τις επιχειρήσεις και βιομηχανίες, που θα συμμετάσχουν στο Εθνικό Γερμανικό Περίπτερο είναι οι BASF, Bayer, Boehringer Ingelheim, DHL Express, Fraport Regional Airports of Greece Management Company S.A., Kosmocar SA, Mercedes-Benz Hellas, Siemens Electrotechnical Projects and Products Societe Anonyme κα.

Ακόμη, εκθέτες θα είναι σημαντικοί Γερμανικοί φορείς της οικονομίας, του επιχειρείν, της παιδείας και του πολιτισμού. Ξεχωριστή θέση στο πρόγραμμα των παράλληλων εκδηλώσεων, που πλαισιώνει την συμμετοχή της Γερμανίας ως Τιμώμενης Χώρας, έχει το πρόγραμμα των B2B συναντήσεων ανάμεσα σε Γερμανικές και Ελληνικές επιχειρήσεις.

Το επιχειρηματικό σκέλος της Γερμανικής συμμετοχής ενισχύεται ακόμη περισσότερο από την πρωτοβουλία του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, που οργανώνει το δικό του Ομαδικό Περίπτερο με τίτλο «Greece meets Germany», στο οποίο θα δώσει την ευκαιρία σε εταιρείες με εξαγωγική δράση προς τη Γερμανική αγορά να προβάλλουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στους επισκέπτες της ΔΕΘ.

Η Γερμανική συμμετοχή περιλαμβάνει και ένα πλούσιο πρόγραμμα παράλληλων εκδηλώσεων με οικονομικό και πολιτιστικό περιεχόμενο, που θα ανακοινώνονται το επόμενο χρονικό διάστημα.

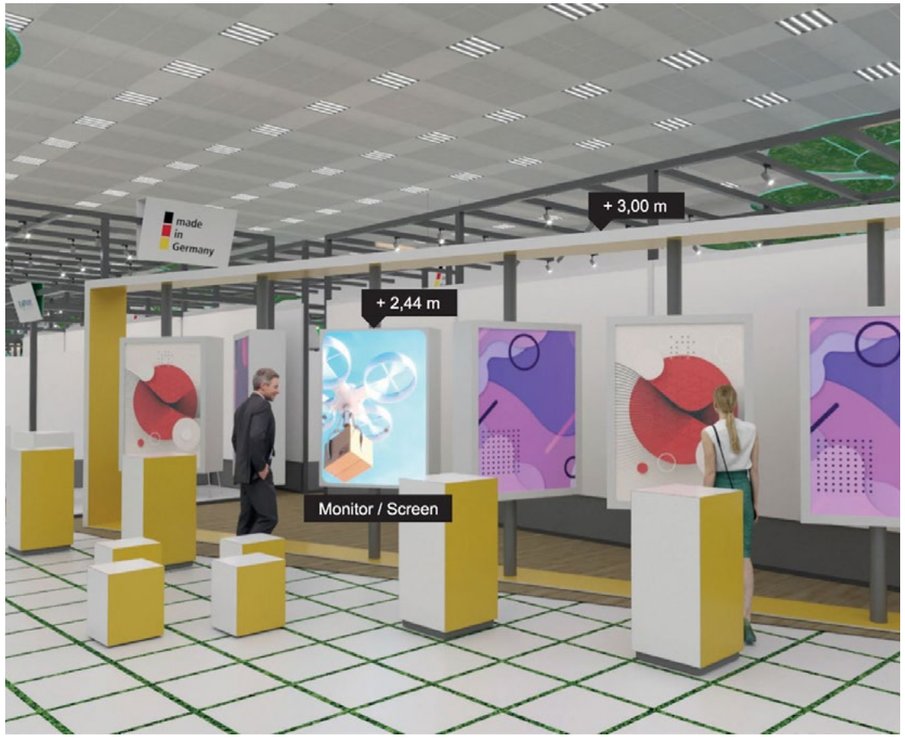

Κοιτάζοντας το μέλλον
85
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
thessalonikifair.gr
5-13 9 2020
ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ & ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ufi Approved International Event
ideart.design
GERMANY
HONORED COUNTRY
TIF 2020
Επίσημη γερμανική συμμετοχή
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟ
made in Germany
Bundesministerium für Wirtschaft und Energie
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ
AUMA
Association of the German Trade Fair Industry
ΟΡΓΑΝΩΣΗ
koelnmesse
we energize your business
ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ)
ΕΠΙΣΗΜΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ NATIONAL BANK OF GREECE
ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:
ΔΕΗ
ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΠΑΡΟΧΟΣ
WIND
Η ΜΠΥΡΑ ΜΑΣ
ΝΥΜΦΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΗΜΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΤΗΣ 85ης ΔΕΘ
50 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΑΣ Kosmocar
Audi Skoda Bentley Ducati
SMOKE FREE ΔΕΘ ΜΕΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΤΣΙΓΑΡΟ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
HELEXPO | ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ:
HELEXPO

EVIN Intzoglou®
Λύσεις Οπτικής Επικοινωνίας

Ασφάλεια στο χώρο εργασίας, με **φορητά διαχωριστικά** EVIN

Διαχωριστικό γραφείου με σφικτήρες

Διαχωριστικό Multiplo

Simple Half

Βάση αντισηπτικού

Επισκεφθείτε το **evin.gr** για να δείτε όλη τη γκάμα των Μέσων προστασίας κοινού.

Επικοινωνήστε μαζί μας 2109753140 info@evin.gr

EVIN Intzoglou®
Λύσεις Οπτικής Επικοινωνίας

MULTIPLO | LED Backdrops

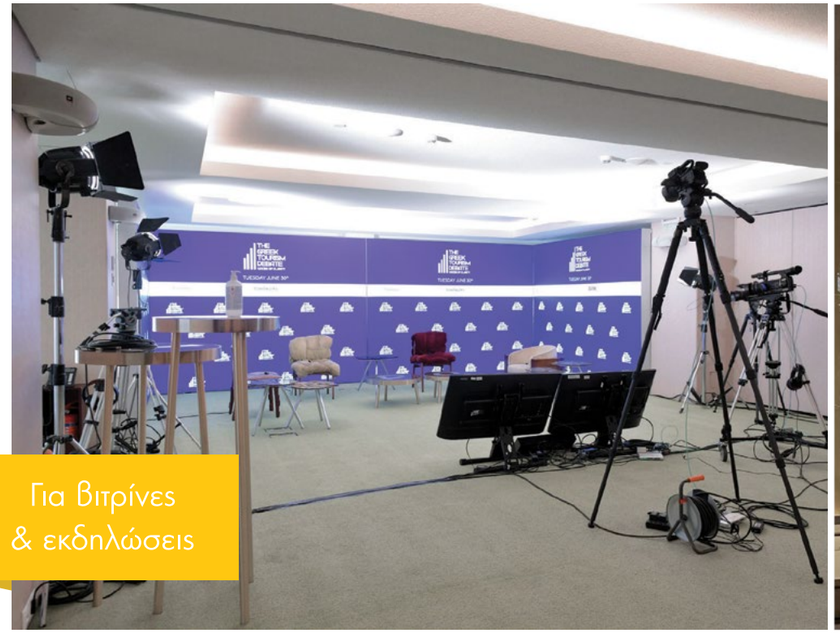

Για Βιτρίνες & εκδηλώσεις

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Πλευρικός φωτισμός LED

Εκτύπωση σε ύφασμα - εύκολη αλλαγή

Τροχήλατη τσάντα μεταφοράς

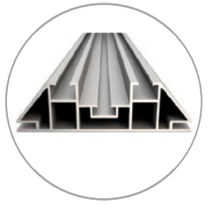

Πλαίσιο από προφίλ αλουμινίου

Εύκολη συναρμολόγηση

Showroom: Ν. Νοταρά 23, Αγ. Δημήτριος **Τ:** 210 9753140 **www.multiplo.gr | www.evin.gr**

ΒΟΥΤΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΙΟ 2020 –

ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΑ ΟΙ ΔΥΟ ΚΛΑΔΟΙ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΑΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

ΣΕΒΕ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ

Οι συνέπειες της εξάπλωσης του COVID-19 στο διεθνές εμπόριο έγιναν ακόμη πιο εμφανείς το Μάιο 2020, καθώς οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 32,7%, δηλαδή €1.004,2 εκατ. συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2019, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν σε €2.065,6 εκατ., σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που ανακοίνωσε σήμερα 07.07.2020 η Ελληνική Στατιστική Αρχή και επεξεργάστηκε το Ινστιτούτο Εξαγωγικών Ερευνών και Σπουδών (ΙΕΕΣ) του ΣΕΒΕ. Αντίστοιχα καθοδική ήταν και η πορεία των εισαγωγών που μειώθηκαν από €5.292,3 εκατ. το Μάιο 2019 σε €3.227,7 εκατ. το Μάιο 2020, με τη μεταβολή να διαμορφώνεται σε €2.064,6 εκατ., δηλαδή 39,0%. Το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας παρέμεινε ελλειμματικό αλλά βελτιώθηκε κατά €1.060,4 εκατ., δηλαδή 47,7% και διαμορφώθηκε σε €1.162,1 εκατ. Αν εξαιρέσουμε τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν σε €1.770,2 εκατ. έναντι €2.027,6 εκατ. το Μάιο 2019, με τη μείωσή τους να ανέρχεται σε €257,4 εκατ., δηλαδή 12,7%.

Πίνακας 1. Εξωτερικό εμπόριο αγαθών, Μάιος 2019/2020

(ποσά σε εκατ. €)	ΜΑΪ 20	ΜΑΪ 19	ΔΙΑΦΟΡΑ 20/19	ΕΤ 20/19
Εξαγωγές	2.065,6	3.069,8	-1.004,2	-32,7%
Εισαγωγές	3.227,7	5.292,3	-2.064,6	-39,0%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-1.162,1	-2.222,5	1.060,4	-47,7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ, ΕΤ: Ετήσια Τάση

Συνολικά για το διάστημα Ιανουάριος-Μάιος 2020, οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν σε €12.165,8 εκατ., έναντι €14.058,6 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2019, σημειώνοντας μείωση κατά €1.892,8 εκατ., δηλαδή 13,5%. Οι εισαγωγές στο πεντάμηνο 2020 μειώθηκαν κατά €3.925,1 εκατ., δηλαδή 16,7%, ενώ το εμπορικό έλλειμμα από €9.486,2 εκατ. πέρυσι, διαμορφώθηκε σε €7.453,9 εκατ. φέτος, βελτιωμένο κατά €2.032,3 εκατ., δηλαδή 21,4%. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές κατέγραψαν μικρή μείωση κατά 1,7% δηλαδή €159,2 εκατ., ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 10,0%, δηλαδή €1.718,0 εκατ.

Πίνακας 2. Εξωτερικό εμπόριο αγαθών, Ιανουάριος-Μάιος 2019/2020

(ποσά σε εκατ. €)	ΙΑΝ-ΜΑΪ 20	ΙΑΝ-ΜΑΪ 19	ΔΙΑΦΟΡΑ 20/19	ΕΤ 20/19
Εξαγωγές	12.165,8	14.058,6	-1.892,8	-13,5%
Εισαγωγές	19.619,7	23.544,8	-3.925,1	-16,7%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-7.453,9	-9.486,2	2.032,3	-21,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ, ΕΤ: Ετήσια Τάση

Τα τρόφιμα και τα χημικά αποτέλεσαν τον κινητήριο μοχλό των εξαγωγών σε επίπεδο κλάδων. Συγκεκριμένα, τα τρόφιμα στο α' πεντάμηνο ενίσχυσαν την εξαγωγική τους επίδοση κατά €196,2 εκατ., δηλαδή 10,2% με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν σε €2.117,1 εκατ., ενώ τα χημικά ενισχύθηκαν κατά €318,3 εκατ., δηλαδή 19,1%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν σε €1.987,0 εκατ. Αντιθέτως, οι εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων μειώθηκαν κατά €221,3 εκατ., δηλαδή 9,9%, ενώ αρνητική ήταν η πορεία των εξαγωγών μηχανημάτων και οχημάτων (€86,4 εκατ., δηλαδή 6,9%), διάφορων βιομηχανικών προϊόντων (€199,3 εκατ., δηλαδή 17,9%) και πρώτων υλών (€184,1 εκατ., δηλαδή 27,6%). Τέλος, τα ποτά και καπνά αυξήθηκαν κατά €6,9 εκατ., δηλαδή 2,2%, ενώ τα λίπη και έλαια σημείωσαν σημαντική αύξηση κατά €79,0 εκατ., δηλαδή 43,6%.

Πίνακας 3. Εξαγωγές ανά κλάδο, χωρίς πετρελαιοειδή, Ιανουάριος-Μάιος 2019/2020

(ποσά σε εκατ. €)	ΙΑΝ-ΜΑΪ 20	ΙΑΝ-ΜΑΪ 19	ΔΙΑΦΟΡΑ 20/19	ΕΤ 20/19
Σύνολο	12.165,6	14.019,2	-1.853,6	-13,2%
Σύνολο χωρίς πετρελαιοειδή	9.457,5	9.551,3	-93,8	-1,0%
Τρόφιμα	2.117,1	1.920,9	196,2	10,2%
Βιομηχανικά	2.015,6	2.236,9	-221,3	-9,9%
Χημικά	1.987,0	1.668,7	318,3	19,1%
Μηχ/τα-Οχήματα	1.167,3	1.253,7	-86,4	-6,9%
Διαφ. Βιομηχανικά	912,9	1.112,2	-199,3	-17,9%
Πρώτες Ύλες	483,1	667,2	-184,1	-27,6%
Ποτά-Καπνά	318,5	311,6	6,9	2,2%
Λίπη-Έλαια	260,4	181,4	79,0	43,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ, ΕΤ: Ετήσια Τάση

Πίνακας 3. . Εξαγωγές ανά κλάδο, χωρίς πετρελαιοειδή, Μάιος 2019/2020

(ποσά σε εκατ. €)	ΜΑΪ 20	ΜΑΪ 19	ΔΙΑΦΟΡΑ 20/19	ΕΤ 20/19
Σύνολο	2.065,7	3.044,5	-978,8	-32,1%
Σύνολο χωρίς πετρελαιοειδή	1.768,6	2.009,9	-241,3	-12,0%
Τρόφιμα	412,8	413,8	-1,0	-0,2%
Χημικά	402,4	334,4	68,0	20,3%
Βιομηχανικά	365,2	509,5	-144,3	-28,3%
Μηχ/τα-Οχήματα	230,2	244,2	-14,0	-5,7%
Διαφ. Βιομηχα-νικά	150,3	233,6	-83,3	-35,7%
Πρώτες Ύλες	74,7	125,1	-50,4	-40,3%
Ποτά-Καπνά	63,7	76,9	-13,2	-17,2%
Λίπη-Έλαια	33,0	29,7	3,3	11,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ, ΕΤ: Ετήσια Τάση

Διάγραμμα 1. Μεταβολή κυριότερων κλάδων, χωρίς πετρελαιοειδή, Ιανουάριος-Μάιος 2019/2020

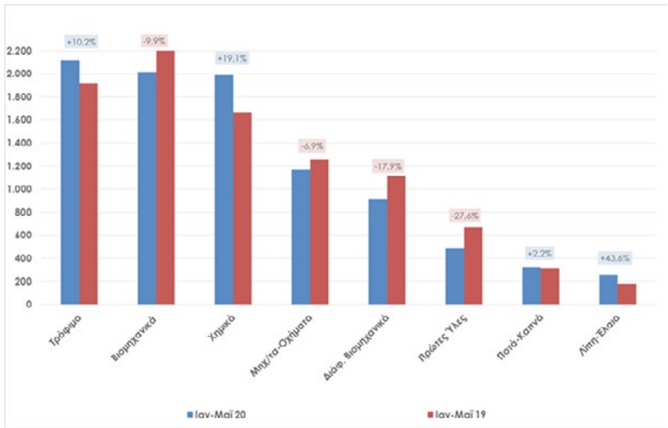

Σε επίπεδο προορισμών όπου αποστέλλονται τα ελληνικά προϊόντα, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρόφησαν το 57,6% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών με το 42,4% να προορίζεται για Τρίτες Χώρες. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, στις ευρωπαϊκές χώρες απεστάλη το 65,2% των ελληνικών προϊόντων και το 34,8% σε Τρίτες Χώρες.

ΠΗΓΗ:ΣΕΒΕ-ΙΕΕΣ

THE AMERICAN-HELLENIC CHAMBER OF COMMERCE PRESENTS

THE GREEK EXPORTS HANDBOOK

A COMPLETE GUIDE FOR U.S. IMPORTERS, BUYERS, DISTRIBUTORS & BROKERS

STEP UP & BOOST YOUR EXPORT POTENTIAL TO THE U.S. MARKET

CONTACT NOW

ALEXANDRA LOLI
Communications Manager
T: +30 211 221 9133 | F: +30 211 221 9889 | M: +30 697 799 1302 | E: a.loli@amcham.gr

AMERICAN-HELLENIC CHAMBER OF COMMERCE
International TradeUSA Department (Dina Athanasiou, TradeUSA Head)
109-111 Messoghion Avenue, Politia Business Center, GR-115 26 Athens, Greece
T: +30 210 699 3559 | F: +30 210 698 5686 | E: tradeusa@amcham.gr

amcham.gr
2020/2021

TRADE USA
Exploring Opportunities℠

Στροφή του Έλληνα καταναλωτή στα τυποποιημένα τρόφιμα για λόγους ασφάλειας -

Πάνω από 5% «τρέχει» η ανάπτυξη των σούπερ μάρκετ το 2020

Στροφή στα τυποποιημένα/συσκευασμένα τρόφιμα έχει κάνει ο Έλληνας καταναλωτής διατηρώντας μία συνήθεια που υιοθέτησε τις περασμένους μήνες, λόγω της πανδημίας του κορονοϊού και των μέτρων περιορισμού κυκλοφορίας. Όπως εξηγεί μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Παναγιώτης Μπορέτος, εμπορικός διευθυντής και αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ερευνών αγοράς IRI Hellas, μπορεί τα βασικά κριτήρια επιλογής τροφίμων από τους καταναλωτές να αποτελούσαν στο παρελθόν η ποιότητα και η τιμή ωστόσο η εικόνα έχει αλλάξει ριζικά και πλέον στα βασικά κριτήρια επιλογής περιλαμβάνονται η υγιεινή και ασφάλεια. Η τάση αυτή συνδέεται ξεκάθαρα με την πανδημία του COVID-19, καθώς οι καταναλωτές όλο το προηγούμενο διάστημα αναζητούσαν κυρίως προϊόντα συσκευασμένα/τυποποιημένα, ασφαλή και εύκολα να αποθηκευτούν στο σπίτι για αρκετό διάστημα.

Παράλληλα απέφευγαν να αγοράζουν τα χύμα προϊόντα καθώς θεωρούσαν ότι ήταν περισσότερο εκτεθειμένα στον κίνδυνο. Αυτή η τάση εκτιμάται ότι θα διατηρηθεί από τους καταναλωτές το επόμενο διάστημα, κυρίως για λόγους ασφάλειας αλλά και ευκολίας. Είναι ενδεικτικό ότι από τις μετρήσεις της IRI προκύπτει πως η κατηγορία του συσκευασμένου τυριού παρουσίασε αυξημένες πωλήσεις σε όγκο κατά 19,2% το πρώτο τετράμηνο του 2020 συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό ενώ η αντίστοιχη κατηγορία του πάγκου αύξηση κατά 4%. Το ίδιο διάστημα τα συσκευασμένα αλλαντικά παρουσίασαν αύξηση κατά 11,1% ενώ του πάγκου κατά 3,1% σε όγκο.

Μια άλλη τάση στο οργανωμένο λιανεμπόριο που φαίνεται πως παγιώνεται είναι οι ηλεκτρονικές (on-line) αγορές του καταναλωτή. Όπως αποδεικνύεται από πρόσφατη έρευνα του Ελληνικού Συνδέσμου Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου με την λήξη της καραντίνας οι καταναλωτές δεν επέστρεψαν αυτόματα στο φυσικό δίκτυο των καταστημάτων, αλλά συνέχισαν να αγοράζουν online, δείχνοντας αυξημένη εμπιστοσύνη στο ηλεκτρονικό κανάλι. Συγκεκριμένα, στο σύνολο του Μαΐου (εβδομάδα 18 έως 22) ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 107% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019 και παραπάνω από τετραπλάσιος από την αρχή του 2020.

Σύμφωνα με όσα επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Μπορέτος, η επόμενη μέρα βρίσκει τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ να προχωρούν σε επενδύσεις με επίκεντρο τα ηλεκτρονικά τους καταστήματα. «Η μεγάλη έκρηξη των ηλεκτρονικών πωλήσεων την περίοδο του lockdown ανάγκασε τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ να επισπεύσουν τις επενδύσεις στα ηλεκτρονικά τους καταστήματα βελτιώνοντας τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους, οι οποίες αρχικά είχαν απογοητεύσει τους καταναλωτές, κυρίως λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στην παράδοση των προϊόντων» σημειώνει ο κ. Μπορέτος. Προσθέτει επίσης, ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο στο κανάλι των σούπερ μάρκετ θα μεγαλώσει περαιτέρω και ίσως καταφέρει να διατηρήσει ποσοστό 80% από αυτό που κέρδισε το προηγούμενο τρίμηνο. Σε αυτό το πλαίσιο οι επενδύσεις των αλυσίδων σούπερ μάρκετ στα ηλεκτρονικά τους καταστήματα αποτελούν μονόδρομο.

Αύξηση τζίρου 5,3% στα σούπερ μάρκετ εφέτος

Αναφορικά με τις εκτιμήσεις για την πορεία της αγοράς, το 2020 αναμένεται να κλείσει για τα σούπερ μάρκετ στην Ελλάδα με αύξηση τζίρου κατά 5,3%, εάν δεν υπάρξει δεύτερο κύμα COVID19 το φθινόπωρο. Με βάση αυτό το σενάριο τη μεγαλύτερη ανάπτυξη θα καταγράψουν οι πωλήσεις της κατηγορίας καθαριστικά σπιτιού 8,9%, τα είδη προσωπικής υγιεινής και φροντίδας 6,7% και τα τρόφιμα 5,1%. Εάν υπάρξει και δεύτερο κύμα κορονοϊού στην Ελλάδα το φθινόπωρο, τότε το 2020 θα κλείσει με μεγαλύτερη αύξηση του τζίρου, κατά 8,1%, σε σύγκριση με το 2019. Με βάση αυτό το σενάριο τη μεγαλύτερη ανάπτυξη πωλήσεων αναμένεται να παρουσιάσουν τα είδη φροντίδας για το σπίτι 11,6%, τα είδη ατομικής φροντίδας 9,2% και τα τρόφιμα 8%. Επίσης, σε περίπτωση δεύτερου κύματος κορονοϊού στη χώρα, η αντίδραση των καταναλωτών εκτιμάται ότι θα έχει ηπιότερη μορφή σε σχέση με αυτή που καταγράφηκε το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου.

Σημειώνεται ότι από τις αρχές του έτους έως τις 7 Ιουνίου 2020 οι πωλήσεις των σούπερ μάρκετ (Ηπειρωτική Ελλάδα και Κρήτη, μη συμπεριλαμβανομένων νησιών) με βάση τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς IRI για τις ταχυκίνητες κατηγορίες, έχουν αυξηθεί κατά 14% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019.

Την εβδομάδα που τελειώνει στις 7 Ιουνίου 2020 οι πωλήσεις των σούπερ μάρκετ σε αξία ανήλθαν σε 119,39 εκατ. ευρώ έναντι 113,23 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περυσινή (9 Ιουνίου 2019) σημειώνοντας αύξηση 5,4%. Στις 340 κατηγορίες προϊόντων προϊόντων που πωλούνται εντός των αλυσίδων σούπερ μάρκετ (μη συμπεριλαμβανομένων προϊόντων μεταβλητού βάρους), 168 ήταν τρόφιμα (ανάπτυξη πωλήσεων σε αξία 7,6%), 41 προϊόντα νοικοκυριού (-1% ανάπτυξη πωλήσεων σε αξία) 45 προϊόντα προσωπικής υγιεινής (2% ανάπτυξη πωλήσεων σε αξία) και 86 όλα τα άλλα (ανάπτυξη πωλήσεων σε αξία 1,5%). Επί του συνολικού τζίρου η συμμετοχή της Αθήνας ανήλθε σε 52,3% ενώ της Θεσσαλονίκης σε 10,4%. ■

Κορονοϊός: Τουρισμός, Covid-19, θέσεις εργασίας και ζητούμενες δεξιότητες. Έρευνα Cedefop

Κάθε καλοκαίρι εδώ και 12 χρόνια, ο Γιώργος Χ., μαζί με άλλα δύο άτομα, δουλεύει στην κουζίνα μεγάλου ξενοδοχείου ως εποχικός βοηθός. Πλέον, μετά την Covid-19, οι κρατήσεις στο ξενοδοχείο δεν είναι τόσο πολλές, ώστε να χρειάζονται τρεις άνθρωποι για αυτή τη δουλειά. Κάποιοι θα δουλέψουν δύο από τους έξι μήνες της σεζόν, κάποιοι τέσσερις και κάποιοι ...καθόλου. Ο Γιώργος είναι μόνο ένας από τους χιλιάδες εργαζόμενους στον τουρισμό, από σερβιτόρους μέχρι ανθρώπους που απασχολούνται στη φιλοξενία και διοργάνωση συνεδρίων και αθλητικών διοργανώσεων σε θέρετρα, που κρατούν μικρό καλάθι για τη φετινή σεζόν, δεδομένου ότι ο κλάδος όπου εργάζονται είναι μεταξύ αυτών που επλήγησαν βαρύτερα από την πανδημία.

Check-in από το κινητό, αυτόματοι πωλητές, ψηφιακά μενού και remote ordering

«Οι περισσότερες θέσεις εργασίας στον τουρισμό επηρεάζονται βαρέως από την Covid-19 και τα μέτρα social distancing. Επιπλέον, πολλές από τις εργασίες που γίνονται στο πλαίσιο αυτών των επαγγελμάτων, μπορούν να αυτοματοποιηθούν σε έναν βαθμό και η πανδημία πιθανώς θα επιταχύνει τη διαδικασία», αναφέρεται σε μελέτη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), με τίτλο «Skills developments and trends in the tourism sector» (https://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/analytical_highlights/skills-developments-and-trends-tourism-sector#_covid_19_pandemic_and_future_of_tourism).

Οι εργαζόμενοι στην επεξεργασία τροφίμων, για παράδειγμα, επηρεάζονται από την αύξηση των σνακ και των αναψυκτικών, που ήδη προσφέρονται μέσω αυτόματων πωλητών, ιδίως σε ξενοδοχεία χαμηλού κόστους. Αναμένεται ότι η ζήτηση για ψηφιακές δεξιότητες θα ενισχυθεί, καθώς ιδίως τα ξενοδοχεία θα «γυρίσουν» σε online κι απομακρυσμένο check-in και check-out. Στα εστιατόρια, τα ψηφιακά μενού και το remote ordering (απομακρυσμένη παραγγελία) θα συνεισφέρουν επίσης στην αύξηση της ζήτησης για ψηφιακές δεξιότητες, τόσο σε επίπεδο σερβιτόρων και μαγείρων, όσο και σε επίπεδο ανάπτυξης και συντήρησης των ψηφιακών on-line εργαλείων, επισημαίνουν οι μελετητές. Ο δε ρόλος των καθαριστριών/στών στον κλάδο του τουρισμού αναμένεται να ενισχυθεί, καθώς η εργασία τους μπορεί να αυτοματοποιηθεί μόνο σε έναν βαθμό, ενώ εκτιμάται επίσης ότι μπορεί να αυξηθεί η ζήτηση για εργαζόμενους υπεύθυνους για τη συντήρηση και τη βελτίωση των προδιαγραφών καθαρισμού και υγιεινής.

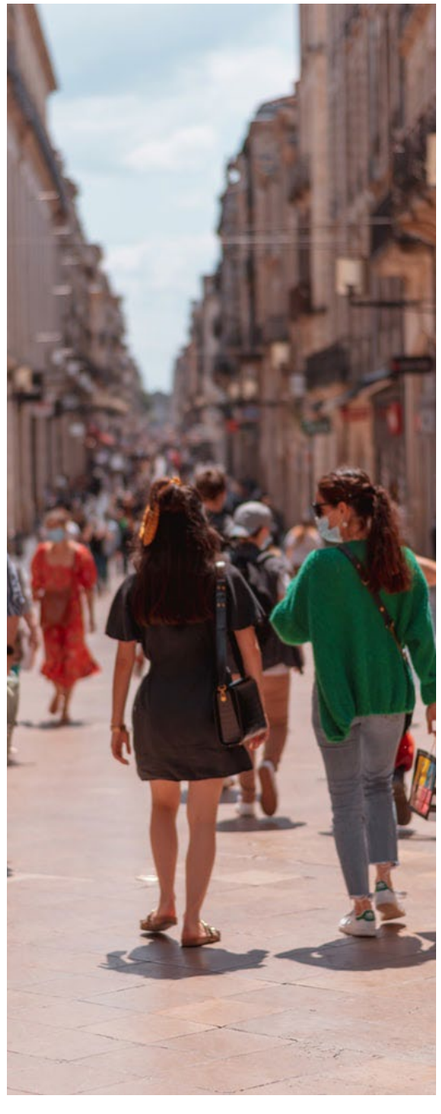

Γρ. Τάσιος, πρόεδρος ΠΟΞ: Το πολύ δύσκολο 2020, το εντελώς αβέβαιο 2021, το ρομπότ-ρεσεψιονίστ και οι χιλιάδες εποχικοί εργαζόμενοι

Μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ), Γρηγόρης Τάσιος, επισημαίνει ότι το 2020 θα είναι ξεκάθαρα πάρα πολύ δύσκολο έτος και το 2021 εντελώς αβέβαιη χρονιά για τον τουρισμό, και σε όρους απασχόλησης, με βάση τουλάχιστον τα σημερινά δεδομένα.

Ερωτηθείς τι πιστεύει για την αυτοματοποίηση των θέσεων εργασίας, απαντά: «Φαίνεται ότι πράγματι προκύπτουν κάποιες αλλαγές στη λειτουργία των ξενοδοχείων, όπως το online check-in. Θεωρώ όμως πως δεν θα υπάρξουν πραγματικά σημαντικές αλλαγές την επόμενη πενταετία. Γενικά δεν μπορεί να είναι ένα ρομπότ, που θα κάνει την πρώτη επαφή με τον πελάτη, ιδίως τώρα, που οι άνθρωποι έχουν νοσταλγήσει τα ταξίδια και χρειάζονται τόσο την ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία. Φυσικά, αν ο νέος κορονοϊός εξακολουθήσει να μας ταλαιπωρεί τα επόμενα χρόνια, τότε σίγουρα δούμε σημαντικές αλλαγές».

Ως προς τους εποχικούς υπαλλήλους, οι οποίοι στον ξενοδοχειακό κλάδο ανέρχονται σε περίπου 80.000, σημειώνει ότι θα προσληφθούν -όταν προσληφθούν- με αναστολή σύμβασης. Στο χειρότερο σενάριο θα εργαστούν δύο από τους έξι μήνες (της σεζόν) και στο καλύτερο τέσσερις, αλλά όσο και να δουλέψουν θα λάβουν αναγκαστικά το μισό εισόδημα. «Για να επανέλθει η αγορά πλήρως, χρειάζεται να υπάρξει το εμβόλιο και όλες οι σοβαρές μελέτες τοποθετούν τη διά-

θεσή του στο δεύτερο εξάμηνο του 2021, άρα και το επόμενο έτος θα είναι δύσκολο κι αβέβαιο», καταλήγει.

Jiri Branka, εμπειρογνώμονας Cedefop: Η Ελλάδα έκανε ό,τι καλύτερο μπορούσε ώστε να έχει, τηρουμένων των αναλογιών, ένα καλό καλοκαίρι

Ο Τσέχος εμπειρογνώμονας του Cedefop, Jiri Branka (Γίρι Μπράνκα) επισημαίνει ότι η κατάσταση για τον κλάδο είναι δύσκολη σε όλη την ΕΕ, αλλά δυσκολότερη στις χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης, που βασίζονται σε σημαντικό βαθμό στη θερινή περίοδο για τη δημιουργία εισοδήματος. Προσθέτει ότι χώρες όπως η Ελλάδα, που κατέβαλαν μεγάλη προσπάθεια και έλαβαν εγκαίρως μέτρα, για να διατηρήσουν την ασφάλεια σε υψηλά επίπεδα, πιθανώς θα δρέψουν τους καρπούς αυτής της πολιτικής. Όπως εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ πιστεύει ότι η Ελλάδα έκανε ό,τι καλύτερο μπορούσε, ώστε να έχει, τηρουμένων των αναλογιών, ένα καλό καλοκαίρι και βρίσκεται σε πολύ καλύτερη κατάσταση, σε σύγκριση με άλλες χώρες που επίσης προσβλέπουν στον τουρισμό για έσοδα.

Υπάρχει κάποια εκτίμηση ως προς τον αριθμό των θέσεων εργασίας, που θα μπορούσαν να χαθούν ή να επηρεαστούν βαρέως από την αυτοματοποίηση στον κλάδο; Σύμφωνα με τον κ.Μπράνκα, ενώ η αυτοματοποίηση όντως επηρεάζει κι ενώ κάποια ξενοδοχεία επενδύουν στην τεχνολογία και εισάγουν δυνατότητες, όπως το ψηφιακό check-in και check-out, ωστόσο τα περισσότερα από τα τουριστικά επαγγέλματα είναι δύσκολο να αυτοματοποιηθούν στην παρούσα φάση, καθώς απαιτούν εγγύτητα και ανθρώπινη επαφή.

Οι πέντε χώρες με υψηλό επίπεδο πιθανού ρίσκου

Για να αξιολογήσει σε ποιες χώρες οι θέσεις εργασίας στον τουρισμό αντιμετωπίζουν το υψηλότερο ρίσκο, το Cedefop ανέλυσε δύο παράγοντες ευαλωτότητας: τη σημασία που έχουν οι διεθνείς αφίξεις για τον τουριστικό τομέα της χώρας και το μερίδιο των μικρών τουριστικών επιχειρήσεων στην απασχόληση. Η προσεχής περίοδος θα είναι απαιτητική για όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις, αλλά οι μικρές, με λιγότερους πόρους, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες. Οι μικροεπιχειρήσεις συνεισφέρουν σημαντικά στην απασχόληση στον κλάδο σε κράτη-μέλη όπως η Ιταλία, η Πολωνία, το Βέλγιο και η Κροατία.

«Ο συνδυασμός αυτών των δύο σημαντικών παραγόντων δείχνει υψηλό επίπεδο πιθανού ρίσκου για την απασχόληση στον τουριστικό τομέα σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες: Μάλτα, Κροατία, Κύπρος, Αυστρία και Ελλάδα» σημειώνουν οι μελετητές, υπογραμμίζοντας ότι το καλοκαίρι του 2020 οι τοπικές επιχειρήσεις τουρισμού πιθανώς να καταλήξουν να βασίζονται στον εγχώριο τουρισμό (μόνο ή κατά κύριο λόγο), κάτι που σε χώρες όπως η Μάλτα, η Κροατία και η Κύπρος πιθανώς να μην είναι αρκετό για να αντισταθμίσει την πτώση της διεθνούς ζήτησης.

Επαγγελματικά ταξίδια αφορά το 15% των διεθνών αφίξεων στην ΕΕ, για αθλητικές διοργανώσεις ταξιδεύει το 10%

Στην ΕΕ, το 15% των διεθνών αφίξεων τουριστών σχετίζονται με επαγγελματικούς σκοπούς. Τα lockdowns και οι περιορισμοί στα ταξίδια έδωσαν ώθηση στη χρήση on-line εργαλείων για τη φιλοξενία επιχειρηματικών συναντήσεων και εκδηλώσεων. Οι εκδηλώσεις web-based θεωρούνται ολοένα και περισσότερο ως ασφαλέστερη, φθηνότερη και πιο ευέλικτη επιλογή και οι αυξανόμενες επενδύσεις στην υποστηρικτική τεχνολογία βελτιώνουν την εμπειρία χρήστη στις τηλεδιασκέψεις. Η τάση αυτή εκτιμάται, σύμφωνα με τους αναλυτές, ότι θα κάμψει τον επιχειρηματικό τουρισμό.

Το ίδιο ισχύει και για τη διοργάνωση/φιλοξενία αθλητικών διοργανώσεων, που εκτιμάται ότι αποτελεί έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους υπο-κλάδους του τουρισμού, με μερίδιο της τάξης του 10% στα ταξίδια διεθνώς. «Η Covid-19 οδήγησε στην ακύρωση όλων των μεγάλων αθλητικών γεγονότων, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες κτλ. Παρότι τα γεγονότα σταδιακά θα επανακάμψουν, η διοργάνωσή τους μπορεί να αντιμετωπίσει προκλήσεις στο μέλλον. Καθώς τα γεγονότα αυτά προγραμματίζονται χρόνια πριν, ενώ ο κίνδυνος μιας μεγάλης αναταραχής (π.χ., πανδημίας ή τρομοκρατικής επίθεσης) μπορεί να εκδηλωθεί σε λίγες ημέρες ή εβδομάδες, είναι πιθανό να αναδυθούν εδώ δύο τάσεις, με συνέπειες για τις δεξιότητες και τη ζήτηση εργασίας: η περαιτέρω ψηφιοποίηση ώστε να μειωθεί η ανάγκη προσωπικής αλληλεπίδρασης (π.χ, έκδοση ψηφιακών εισιτηρίων, ανέπαφες υπηρεσίες στις εκδηλώσεις) και η μεγαλύτερη έμφαση στην υγιεινή και την καθαριότητα» υπογραμμίζεται.

Ποιες δεξιότητες κάνουν τη διαφορά και ποια επαγγέλματα έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση;

Μεταξύ Ιουλίου 2018 και Δεκεμβρίου 2019, το Cedefop αποθήκευσε και ανέλυσε πάνω από 1,2 εκατομμύρια on-line αγγελίες ζήτησης εργαζομένων στον τουρισμό, εκ των οποίων 1,13 εκατ. αφορούσαν σε φιλοξενία και εστίαση, 93.000 σε γραφεία ταξιδίων και υπηρεσίες τουριστικών πρακτόρων και λιγότερες από 5000 σε επιβατικές μεταφορές, αεροπορικές και θαλάσσιες. Η βάση δεδομένων OVATE του Cedefop καταγράφει 17 τουριστικά επαγγέλματα, για τα οποία κατεγράφησαν πάνω από 10.000 αγγελίες στο εν λόγω διάστημα. Οι περισσότερες από αυτές αφορούν σε επαγγέλματα που σχετίζονται με το catering και το φαγητό, όπως σερβιτόρους, μάγειρες, σεφ ή barmen και barwomen. Κατά κύριο λόγο η προσφορά εργασίας αφορά σε θέσεις με μέσα ή στοιχειώδη προσόντα, αλλά και οι θέσεις εργασίας υψηλών δεξιοτήτων, όπως διευθυντικά στελέχη, software developers κι ειδικοί μάρκετινγκ επίσης φιγουράρουν ψηλά.

Ιδιαίτερη βαρύτητα φαίνεται ότι δίδουν οι εργοδότες και στις λεγόμενες οριζόντιες δεξιότητες (transversal skills), οι οποίες δεν πιστοποιούνται τυπικά με πτυχία και διπλώματα. Νούμερο ένα ζητούμενη δεξιότητα είναι, σύμφωνα με την έρευνα 2018-2019 η δυνατότητα ομαδικής εργασίας (43%) κι ακολουθούν η προσαρμοστικότητα (42%) και η ευχέρεια στην

εξυπηρέτηση πελατών (40%). Οριζόντια προσόντα όπως η ικανότητα ιεράρχησης προτεραιοτήτων (20%) και η καλή επικοινωνία (18%) φιγουράρουν επίσης πιο ψηλά στη λίστα από τη χρήση υπολογιστή (17%), τις γνώσεις γύρω από τις προδιαγραφές ποιότητας (16%) ή την ανάλυση αγοράς (8%).

Η ακτινογραφία της απασχόλησης και των εργαζομένων στον τουρισμό

Ιδίως μετά το 2000, ο κλάδος του τουρισμού εξελίχθηκε σε έναν από τους ισχυρότερους πυλώνες για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Το ποσοστό αύξησης των θέσεων εργασίας στον κλάδο -16% από το 2000- ήταν τρεις φορές μεγαλύτερο από τη συνολική ανάπτυξη της απασχόλησης στην ευρωπαϊκή οικονομία. Μεταξύ 2000 και 2017, πάνω από 1,8 εκατ. θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν στον κλάδο στην Ευρώπη, αυξάνοντας τη συνολική απασχόληση σε 13 εκατ. άτομα. Επιπρόσθετα, ο κλάδος έχει σημαντική συνεισφορά στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε άλλα επαγγέλματα, όπως οι κατασκευές (πχ. ξενοδοχειακών μονάδων), το λιανεμπόριο (αφού οι τουρίστες πραγματοποιούν αγορές στη χώρα που επισκέπτονται) και οι υπηρεσίες υγείας.

Το μερίδιο του τουρισμού στη συνολική απασχόληση στην ΕΕ εκτιμάται στο 5%, αλλά σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Κύπρος, η Μάλτα, η Ιρλανδία και η Ισπανία, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι σημαντικά υψηλότερα. Οι σερβιτόροι, μάγειρες, bartenders, ξεναγοί και συνοδοί εκδρομών αντιστοιχούν περίπου στο 50% των θέσεων εργασίας στον κλάδο, ενώ το ένα τρίτο αφορά σε βοηθούς κουζίνας, διευθυντικά στελέχη φιλοξενίας και λιανεμπορίου, πωλητές, καθαριστές και βοηθούς και υπαλλήλους εξυπηρέτησης πελατών. Η απασχόληση σε σχεδόν όλα τα επαγγέλματα του κλάδου αυξήθηκε μεταξύ 2010 και 2020. Οι δε απασχόληση μεταξύ των βοηθών κουζίνας κι επεξεργασίας τροφίμων, των οδηγών και των μάνατζερς παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση, κατά τουλάχιστον 30%, στην ίδια περίοδο.

Μόνο ένας στους επτά έχει πτυχίο ΑΕΙ, ένας στους τέσσερις εργάζεται εποχιακά και οι μισοί είναι κάτω των 35

Ο κλάδος βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εργαζόμενους με χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης. Για παράδειγμα, στους υποτομείς της φιλοξενίας και των υπηρεσιών εστίασης, που προσφέρουν πάνω από εννέα στις δέκα θέσεις εργασίας στον τουρισμό, μόλις ένας στους επτά εργαζόμενους είναι απόφοιτος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κι αυτό είναι η δεύτερη χαμηλότερη επίδοση μεταξύ του συνόλου των τομέων της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Παράλληλα, το ένα τέταρτο των εργαζόμενων στον κλάδο εργάζονται εποχιακά ή προσωρινά, με το σχετικό ποσοστό να φτάνει ακόμα και στο 45% στην Ελλάδα, ενώ ο τομέας προσελκύει εργαζόμενους μικρότερης ηλικίας (37% κάτω των 35 ετών και 13% κάτω των 25), άρα μπορεί να θεωρηθεί ως σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας για χιλιάδες νεαρούς αποφοίτους. Τα δύο τρίτα των απασχολούμενων είναι γυναίκες ή/και μετανάστες, δηλαδή μέλη ομάδων που θεωρούνται ευπαθείς ως προς την απασχόληση. ■

Μελέτη του ΙΟΒΕ με τη συνεργασία του ΣΦΕΕ: «Η Φαρμακευτική Αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2019»

Η ευκαιρία να αναθεωρήσει και να εκσυγχρονίσει ουσιαστικά το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης παρουσιάζεται στην χώρα μας σύμφωνα με μελέτη του Ίδρυματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, με τη συνεργασία του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, που παρουσιάστηκε σε ειδική συνέντευξη Τύπου

Στην ετήσια έκθεση «Η Φαρμακευτική Αγορά στην Ελλάδα: Γεγονότα και Στοιχεία 2019» παρουσιάζονται τα κυριότερα στοιχεία, οι εξελίξεις και οι τάσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη, στο χώρο του φαρμάκου και της υγείας γενικότερα. Έμφαση δίνεται στις τρέχουσες προκλήσεις που ο κλάδος αντιμετωπίζει και στις προοπτικές που διαμορφώνονται στον ευρύτερο τομέα της υγείας.

Η φετινή έκθεση, συμπίπτει με την εμφάνιση της πανδημίας του κορονοϊού που έχει δημιουργήσει σημαντικές προκλήσεις σε πολλές χώρες του κόσμου. Εκτός από τις απώλειες ανθρώπινων ζωών, τον αριθμό νοσούντων και την ασφυκτική πίεση των συστημάτων υγείας, η παύση / ο περιορισμός της οικονομικής δραστηριότητας σε πολλούς κλάδους προκαλεί οικονομική ύφεση και αύξηση της ανεργίας. Το μερικό ή γενικό lockdown αναμένεται να βυθίσει τις περισσότερες οικονομίες για το 2020, ανάμεσα σε αυτές και την ελληνική με τις εκτιμήσεις για την ύφεση, να ποικίλουν.

Προηγουμένως και με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, το ΙΟΒΕ έχει εκτιμήσει σενάρια για συρρίκνωση του ΑΕΠ για φέτος από -5% έως -9% με μερική ανάκαμψη το 2021. Σε κάθε

περίπτωση, η τρέχουσα κρίση αναμένεται να έχει έντονη επίπτωση στην ελληνική οικονομία, αλλά και στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Συγχρόνως, τα ευρωπαϊκά συστήματα υγείας καλούνται να επαναξιολογήσουν την δημόσια χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας καθώς οι ανάγκες πολλαπλασιάζονται και η πίεση στο συνολικό σύστημα υγείας θα παραμείνει έντονη μεσοπρόθεσμα.

Οι εξελίξεις αυτές αντανακλώνται και στις συνήθεις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας της υγείας στο εγχώριο περιβάλλον. Τα επιδεινούμενα δημογραφικά δεδομένα, με τη διαχρονική μείωση των γεννήσεων (κατά 34 χιλ. άτομα το 2018) και την αύξηση του γηραιότερου πληθυσμού (άνω των 65 ετών), από 21,9% του συνολικού πληθυσμού το 2019 στο 33,0% το 2060, οδηγούν σε αυξανόμενη ανάγκη για φαρμακευτική και υγειονομική περίθαλψη, κάτι που συνεπάγεται και αυξημένη ανάγκη για δημόσια χρηματοδότηση σε δαπάνες υγείας και φαρμακευτική κάλυψη. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα έχει ενισχυθεί σημαντικά, αλλά δεν είναι βέβαιο ότι αυτή μπορεί να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα σε ένα περιβάλλον μακροχρόνιας ανεργίας και μείωσης του εισοδήματος.

Όπως αναφέρεται στην μελέτη, στον τομέα των δαπανών για φαρμακευτική κάλυψη, στην Ελλάδα η συνολική εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη εκτιμάται ότι θα φτάσει στα 3,9 δισ. ευρώ το 2019 (εκ των οποίων μόλις το 1,945 εκατ. ευρώ αποτελεί δημόσια χρηματοδότηση). Παράλληλα, το βάρος μετατοπίστηκε στους ασθενείς και στον ιδιωτικό τομέα με το μεγαλύτερο μέρος να το επωμίζεται ο φαρμακευτικός κλάδος, μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών και εκπτώσεων (clawback & rebates) που καταβάλει. Οι εκτιμήσεις για το συνολικό ποσό της υπερφορολόγησης των φαρμακευτικών επιχειρήσεων αγγίζουν τα 2 δισ. ευρώ για το 2020!

Παρά τη σημαντική επίπτωση από τη δημοσιονομική προσαρμογή στη δημόσια χρηματοδότηση, η φαρμακοβιομηχανία εξακολουθεί να δαπανά σημαντικά ποσά για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α), καθώς αντιπροσωπεύει το 5% της συνολικής ιδιωτικής δαπάνης για Ε&Α στην Ελλάδα (2017), ενώ μέχρι το 2019 διεξήχθησαν 2.811 κλινικές μελέτες ανεξαρτήτου τύπου και φάσης (1.604 ολοκληρωμένες). Η παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων σε αξία το 2018 προσέγγισε το 1 δισ. ευρώ, ενώ η προστιθέμενη αξία στα 559 εκατ. ευρώ (3% μερίδιο στον κλάδο της μεταποίησης). Οι απασχολούμενοι στην παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων άγγιξαν τα 17,1 χιλ. άτομα το 2018, με το 60,6% των απασχολούμενων να είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Σημαντικός είναι και ο ρόλος του φαρμακευτικού κλάδου στο συνολικό εξωτερικό εμπόριο, καθώς οι εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων ανήλθαν το 2019 σε 1,9 δισ. ευρώ και αντιστοιχούν στο 4,4% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών όλων των αγαθών για το 2019.

Το ΙΟΒΕ προχώρησε επίσης σε μια νέα εκτίμηση του οικονομικού αποτυπώματος του κλάδου του φαρμάκου στην ελληνική οικονομία. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του, η συνολική συνεισφορά του κλάδου του φαρμάκου σε όρους ΑΕΠ εκτιμάται σε 6,9 δισ. ευρώ (3,7% του ΑΕΠ) το 2018. Έτσι, για κάθε 1 ευρώ προστιθέμενης αξίας των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του φαρμάκου, δημιουργούνται άλλα 3,1 ευρώ στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά εκτιμάται σε 136 χιλ. θέσεις εργασίας (ή 3,6% της συνολικής απασχόλησης). Δηλαδή, κάθε θέση εργασίας στον κλάδο του φαρμάκου υποστηρίζει άλλες 3 ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης συνολικά στην οικονομία. Τέλος, η επίδραση στα φορολογικά έσοδα από τη δραστηριότητα του κλάδου φαρμάκου εκτιμάται περίπου στα 1,9 δισ. ευρώ.

Στην ομιλία του ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, Ολύμπιος Παπαδημητρίου, σημείωσε: «Ο κλάδος του φαρμάκου είναι ένας κλάδος στρατηγικής σημασίας για τη χώρα μας με ισχυρό οικονομικό αποτύπωμα. Τόσο στα χρόνια της μακρόχρονης οικονομικής κρίσης όσο και πρόσφατα με την πανδημία του COVID-19 απέδειξε πως είναι εδώ, εξασφαλίζοντας επάρκεια φαρμάκων και καλύπτοντας όλες τις φαρμακευτικές ανάγκες των Ελλήνων ασφαλισμένων και ασθενών, στηρίζοντας τους επαγγελματίες υγείας, πολλές χιλιάδες θέσεις εργασίας, αλλά και το ίδιο το σύστημα υγείας. Η βιωσιμότητά του κλάδου μας, όμως, απειλείται από την έλλειψη προβλεψιμότητας, την υπερφορολόγηση, την απουσία καινοτομίας, την μερική μόνο υλοποίηση των απαραίτητων και ψηφισμένων μεταρρυθμίσεων. Δεν μπορεί να απειλείται άλλο, γιατί έτσι απειλείται και η ίδια η βιωσιμότητα του συστήματος δημόσιας υγείας. Βρισκόμαστε σε μια χρονική στιγμή κομβικής σημασίας, για τη χώρα, για τη δημόσια υγεία, για την οικονομία, αλλά και για τον κλάδο του φαρμάκου. Τώρα δίνεται στην Ελλάδα η ευκαιρία να αναθεωρήσει και να εκσυγχρονίσει ουσιαστικά τη δομή του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Διαχρονικά καταθέτουμε στην κυβέρνηση ρεαλιστικές και τεκμηριωμένες προτάσεις, όπως κάναμε και πρόσφατα. Καταθέσαμε πρόσφατα μια πλήρη σειρά θέσεων και προτάσεων που συμπυκνώνονται σε 7 πυλώνες δράσεων και που μπορούν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση και την εφαρμογή ενός εθνικού σχεδιασμού για την δημόσια υγεία. Ευελπιστούμε ότι αυτή τη φορά θα ληφθούν από τους κυβερνώντες σοβαρά υπόψη και μάλιστα άμεσα, γιατί τώρα είναι η ευκαιρία να εφαρμοστεί μια ασθενοκεντρική βιώσιμη φαρμακευτική πολιτική, να αναγνωριστεί από την Πολιτεία η σημαντική αναπτυξιακή δυναμική του κλάδου μας και να μας επιτραπεί να συμβάλλουμε στην ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας». ■

ERA, Η Διεθνής Εταιρία διαχείρισης δαπανών, πλέον στην Ελλάδα

Expense Reduction Analysts

Η Expense Reduction Analysts (ERA), ο διεθνής Όμιλος με παρουσία σε 35 χώρες, ήρθε και στην Ελλάδα. Η ERA διαθέτει ένα εκτενές δίκτυο ειδικών σε θέματα διαχείρισης κόστους και αλυσίδας προμηθειών (supply chain management). Οι πελάτες της συμπεριλαμβάνουν από πολυεθνικούς ομίλους μέχρι μικρομεσαίες εταιρίες, δημόσιους οργανισμούς, εκπαιδευτικά ιδρύματα (σχολεία και πανεπιστήμια), κοινωφελή ιδρύματα, κλπ. Η εμπειρία των 30 ετών σε πάνω από 18.000 έργα, επιτρέπουν στην ERA να επιτυγχάνει εξοικονόμηση κόστους που ανέρχεται σε διψήφια ποσοστά. Ετησίως, διαχειρίζεται έργα άνω του 1 δις ευρώ και διαθέτει ειδικούς σε περίπου 280 διαφορετικές κατηγορίες εξόδων, που περιλαμβάνουν από αναλώσιμα μέχρι διαχείριση πυρηνικών αποβλήτων.

Ενδιαφέρον προκαλεί, πρόσφατη έρευνα της ERA σε περίπου 300 υψηλόβαθμα στελέχη προμηθειών:

Το 99% απάντησε ότι αισθάνονται ότι τα τμήματα προμηθειών είναι υποστελεχωμένα και δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους προκειμένου να κάνουν τη δουλειά τους καλύτερα.

Το 94% πιστεύει ότι μεγαλύτερες επενδύσεις στον τομέα των προμηθειών θα ενίσχυε τα κέρδη των εταιριών.

Το 63% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η εταιρία τους θα επωφελούνταν από τη χρήση εξωτερικών πόρων (outsourcing) προκειμένου να ενισχυθεί το έργο του τμήματος προμηθειών.

Η σημασία της διαχείρισης τους κόστους και της αλυσίδας προμηθειών αποτυπώθηκε σε μία πρόσφατη μελέτη της McKinsey, όπου Διευθύνοντες Σύμβουλοι εταιριών απάντησαν σχετικά με τις στρατηγικές τους προτεραιότητες για τους επόμενους 12 μήνες. Το 88% αυτών που είχαν αρνητικές προβλέψεις για την πορεία των εσόδων τους, θεωρούν ότι η διαχείριση τους κόστους αποτελεί μία από τις τρεις βασικές τους προτεραιότητες. Το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε σε ένα υψηλό 69% ανάμεσα σε αυτούς που είχαν θετικές προβλέψεις για την πορεία των εσόδων τους.

Η ERA είναι πλέον στην Ελλάδα και είναι διαθέσιμη να βοηθήσει τις Ελληνικές επιχειρήσεις στον αγώνα που κάνουν στη μετά-covid εποχή. Αυτό που κάνει την ERA φιλική προς τις επιχειρήσεις, ειδικά στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, είναι η φιλοσοφία της, που βασίζεται στους εξής πυλώνες:

▶ Διαθέτει εξειδικευμένα στελέχη, που διαθέτουν πολυετή εμπειρία σε υψηλόβαθμες θέσεις ευθύνης από όλους τους κλάδους των εταιριών. Local Knowledge, Global Reach είναι το σύνθημα της εταιρίας,

▶ Η ERA παραμένει δίπλα στον πελάτη προκειμένου να εφαρμόσει τη στρατηγική μελέτη περιορισμού του κόστους και διαχείρισης της αλυσίδας προμηθειών, και τέλος,

▶ Η ERA αμείβεται αποκλειστικά βάσει του αποτελέσματος. No Savings , No Fee είναι ο τρόπος λειτουργίας της.

Καλωσορίζουμε την ERA στην Ελλάδα και της ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο έργο της. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την εταιρία: Λεωφόρος Βουλιαγμένης 168, Γλυφάδα 16674, τηλ 211-311-2020, mail: poikonomou@expensereduction.com (website: www.expensereduction.com). ■

Πρωτοποριακό σύστημα υδατοκαλλιέργειας ανοιχτής θαλάσσης από το ΕΜΠ

Τη δυνατότητα η Ελλάδα να γίνει πρωτοπόρος στον κλάδο των υδατοκαλλιεργειών ανοικτής θαλάσσης έρχεται να δώσει η Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, η οποία σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών, αναπτύσσει το ολοκληρωμένο συγκρότημα ιχθυοκλωβών MATISSE.

Οι ερευνητικές προσπάθειες σε αυτό το πεδίο βρίσκονται μόλις στα αρχικά τους στάδια και τα επόμενο χρόνια αναμένεται να ενταθούν, προσφέροντας ένα ακόμη ενδιαφέρον πεδίο επιστημονικής δραστηριότητας το οποίο μπορεί να απασχολήσει, και εργασιακά, πληθώρα επιστημόνων και πληθώρα ειδικοτήτων.

«Το έργο MATISSE αποτελεί, ίσως, την πρώτη οργανωμένη ερευνητική προσπάθεια στην Ελλάδα για τον σχεδιασμό και την πιλοτική έρευνα ιχθυοκλωβών ανοιχτής θαλάσσης και θα ολοκληρωθεί με την εκτέλεση πειραμάτων υπό κλίμακα για την προσομοίωση της συμπεριφοράς ενός ιχθυοκλωβού σε πραγματικές συνθήκες λειτουργίας» δήλωσε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης ΕΜΠ, Ιωάννης Χατζηγεωργίου προσθέτοντας ότι «αποτελεί κοινή προσπάθεια ερευνητών από τη Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ και το Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας του ΕΛΚΕΘΕ, φορείς με πολυετή ερευνητική εμπειρία στην ανάπτυξη υπεράκτιων κατασκευών, που ενώνουν τις δυνάμεις τους».

Αρχικός στόχος του έργου είναι, σύμφωνα με τον καθηγητή και αντιπρύτανη του ΕΜΠ, να αποτελέσει «την αφορμή για την ανάπτυξη συστημάτων ανοιχτής θάλασσας στην Ελλάδα» υπογραμμίζοντας ότι «θα πρέπει να γίνουν σημαντικές ερευνητικές προσπάθειες και να επανεξεταστεί το θεσμικό πλαίσιο για την μετακίνηση των ιχθυοκλωβών».

Όπως σημειώνει ο ίδιος «οι συνθήκες είναι πλέον ευνοϊκές για να ανοίξει η συζήτηση με τους εμπλεκόμενους φορείς και τη βιομηχανία ώστε να δημιουργηθεί ένα κοινό πλαίσιο, στο οποίο οι ερευνητικές προσπάθειες θα ενταθούν και η βιομηχανία θα υποστηριχθεί για το τεχνολογικό αυτό άλμα. Το ΕΜΠ φιλοδοξεί να αποτελέσει την κινητήριο δύναμη στο πλαίσιο αυτό».

Το έργο χρηματοδοτείται από τις Ειδικές Δράσεις «Υδατοκαλλιέργειες» - «Βιομηχανικά Υλικά» - «Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό», «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» (ΕΠΑνΕΚ) (Τ6ΥΒΠ-00291) και σύμφωνα με τον καθηγητή «Η χρηματοδότηση του έργου MATISSE αποδεικνύει ότι υπάρχει ενδιαφέρον για νέους υψηλού τεχνολογικού επιπέδου τομείς βιομηχανικής ανάπτυξης».

Τα βασικά χαρακτηριστικά

Το σύστημα θα είναι κατασκευασμένο από σύγχρονα υλικά, ανθεκτικά στο θαλάσσιο περιβάλλον και σχεδιασμένο ώστε να λειτουργεί υπό ακραίες περιβαλλοντικές καταστάσεις, με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Η σχεδίασή του λαμβάνει υπόψη την ανεμπόδιστη ροή του νερού μέσω των ιχθυοκλωβών, ώστε να υπάρχει φυσικός καθαρισμός και χαμηλά επίπεδα βιοσυσσώρευσης για την αποφυγή της ανάπτυξης παράσιτων και μολύνσεων και την αποφυγή μεγάλων διακυμάνσεων του όγκου των διχτυών.

Επίσης, όπως υπογραμμίζει ο κ. Χατζηγεωργίου «το σύστημα MATISSE θα σχεδιαστεί με βάση το βέλτιστο επιχειρηματικό σχέδιο ώστε οι εν δυνάμει επενδυτές να σχεδιάσουν την εμπορική αξιοποίηση του συστήματος των ιχθυοκλωβών που θα προκύψει» και σημειώνει πως «το επιχειρηματικό σχέδιο θα είναι εξειδικευμένο και λειτουργικό, σε πλήρη συμφωνία με τα τεχνικά ευρήματα και αποτελέσματα του έργου. Από την ανάλυση της αγοράς, των τάσεων και του ανταγωνισμού θα προκύψει η στρατηγική της εισαγωγής του προϊόντος στην αγορά».

Τα οφέλη

«Η εγκατάσταση και λειτουργία υπεράκτιων υδατοκαλλιεργειών μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μοχλό ανάπτυξης, η οποία δεν συνδέεται αποκλειστικά και μόνο με την οικονομική διάσταση της δραστηριότητας» σημειώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου λέγοντας ότι «σημαντικότερο ίσως χαρακτηριστικό της συγκεκριμένης βιομηχανίας είναι ότι αφορά σε εξαγώγιμα προϊόντα τα οποία δύνανται να συνεισφέρουν τα μέγιστα στην εθνική οικονομία».

Σύμφωνα με στοιχεία του FAO (Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας) για τη χώρα μας, η τρέχουσα, κατά προσέγγιση, παραγωγή ψαριών (κυρίως λαβράκι, τσιπούρα και φαγκρί) ανέρχεται στους 110.000 τόνους το χρόνο. Σ' αυτήν την ποσότητα θα πρέπει να προστεθούν οι περίπου 35-40.000 τόνοι μυδιών ανά έτος, ενώ η συνολική παραγωγή συνεισφέρει το 0,32% στο συνολικό Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν. «Η παραγωγή θαλασσινών μπορεί πράγματι να εκτοξευτεί δεδομένου ότι μία και μόνο μονάδα στην ανοιχτή θάλασσα μπορεί να παράγει μέχρι και 10.000 τόνους ανά έτος» επισημαίνει ο κ. Χατζηγεωργίου.

Το παράδειγμα της Νορβηγίας

Πρωτοπόρος στην τεχνολογία ανάπτυξης υπεράκτιων συστημάτων υδατοκαλλιεργειών είναι η Νορβηγία. Χώρα της οποίας - παρότι στηρίζει το 38,5% των συνολικών της εσόδων από τις εξαγωγές υδρογονανθράκων (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), - ένα 7,9% από τα συνολικά έσοδα προέρχονται από τις εξαγωγές θαλασσινών. Μάλιστα, τα μελλοντικά σχέδια της σκανδιναβικής χώρας είναι τα έσοδα από τις υδατοκαλλιέργειες να υπερβούν αυτά των υδρογονανθράκων.

«Οι Νορβηγοί έχουν αναπτύξει αξιόλογες και ίσως θα μπορούσε να ειπωθεί κολοσσιαίου μεγέθους μονάδες διαφορετικής σχεδίασης. Χαρακτηριστική είναι η μονάδα **FlyttbarHavfarm** με δυνατότητα παραγωγής 10.000 τόνους/έτος που παραδόθηκε τον Μάιο του 2020» λέει ο κ. Χατζηγεωργίου συμπληρώνοντας «Η μονάδα είναι χαρακτηριστικό δείγμα, ας επιτραπεί η έκφραση, εναλλακτικής και καινοτόμου ναυπηγικής, που υπερβαίνει τα τυπικά πρότυπα της οικείας επιστήμης. Αντίστοιχες μονάδες στην ανοιχτή θάλασσα, όχι σε μαζική κλίμακα, λειτουργούν ανά τον κόσμο. Η σχεδίαση πάντα εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της περιοχής εγκατάστασης, τοπογραφία πυθμένα, κυματικό δυναμικό, ρεύματα, κλπ. Γι' αυτόν τον λόγο άλλωστε αυτές οι εγκαταστάσεις καθίστανται πολλές φορές μοναδικές και αποτελούν πρόκληση από τεχνολογικής πλευράς».

Ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας στην Ελλάδα

Οι υδατοκαλλιέργειες αποτελούν έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους της χώρας μας, έχοντας παράλ-

ληλα και μεγάλη κοινωνική συνεισφορά. Χαρακτηριστικό είναι πως οι υδατοκαλλιέργειες στην Ελλάδα απασχολούν 12.000 εργαζομένους διαφόρων ειδικοτήτων και το σημαντικότερο χαρακτηριστικό είναι ότι η απασχόληση συνδέεται με απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές.

«Η μεγάλη ακτογραμμή της χώρας μας παρέχει ποικιλία και δυνατότητες επιλογής των περιοχών εγκατάστασης. Η δραστηριοποίηση της χώρας και σε μονάδες ανοιχτής θάλασσας θα της δώσει σημαντικό προβάδισμα στον παγκόσμιο χάρτη των υδατοκαλλιεργειών, ως προς την ποιότητα του προϊόντος, αλλά και την αναπτυσσόμενη τεχνολογία» σημειώνει στο Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο αντιπρύτανης επισημαίνοντας: «Η ανοιχτή θάλασσα παρέχει υψηλότερης ποιότητας προϊόντα και συνδέεται με τεχνολογικές προκλήσεις, όπως η ανάπτυξη νέων ανθεκτικών ιχθυοκλωβών, συστημάτων διαχείρισης με απομακρυσμένα συστήματα, κ.ά. Με τον τρόπο αυτό η ελληνική βιομηχανία των υδατοκαλλιεργειών θα αναβαθμιστεί από την απλή παραγωγή ιχθύων και θα βρεθεί στην αιχμή της τεχνολογίας. Κι αυτό θα πρέπει να γίνει σύντομα, δεδομένου ότι πολλές χώρες ήδη προχωρούν σε παρόμοια συστήματα».

Εξαγωγές

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι εξαγωγές για την ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια το 2019 κατέγραψαν αύξηση σχεδόν 5%, φτάνοντας, σε όγκο τους 100.345 τόνους, και σε αξία τα 458 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, τα 82% της παραγωγής το περασμένο έτος «ταξίδεψε» σε 45 χώρες, με τη βελτίωση αυτή να οφείλεται κυρίως στις αυξημένες πωλήσεις λαβρακιού εντός Ε.Ε..

Από τους 100 χιλιάδες τόνους, το 95% εξάχθηκε σε 25 χώρες της Ε.Ε. (95.046 τόνοι, 430,1 εκατ. ευρώ) και το 5% σε 20 χώρες εκτός Ε.Ε. (4.893 τόνοι, 25,6 εκατ. ευρώ). Σύμφωνα με τα στοιχεία, σε ό,τι αφορά τις πωλήσεις εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταγράφηκε αύξηση η οποία κυμάνθηκε από 5% έως 65%, εξαιρούμενες τη Γερμανία και την Πορτογαλία, όπου και σημειώθηκε μείωση.

Κύριες αγορές της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας αποτελούν η Ισπανία, η Γαλλία και η Ιταλία, χώρες όπου οδεύει το 60% της ελληνικής παραγωγής.

Ως προς τα επίπεδα των μέσων τιμών, η τιμή της τσιπούρας παρουσίασε οριακή αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος και κυμάνθηκε στα 4,5 ευρώ/κιλό, ενώ η τιμή στο λαβράκι υποχώρησε κατά 8% και κυμάνθηκε στα 4,6 ευρώ/κιλό. ■

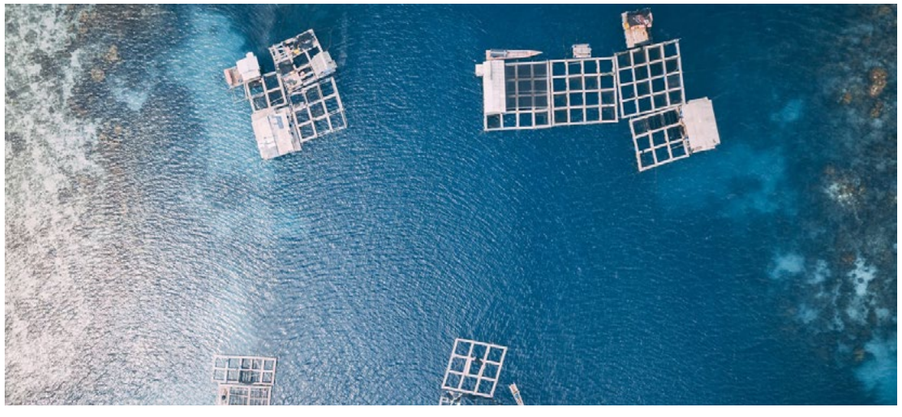

Θεσσαλονίκη: Σνακ με τη χρήση γονιδιωματικής τεχνολογίας τροφίμων ετοιμάζουν εταιρείες και ερευνητές στην Κεντρική Μακεδονία

Την παραγωγή ενός σνακ φτιαγμένου από υλικά που όχι απλώς παράγονται στην Ελλάδα αλλά προέρχονται από ελληνικές ποικιλίες, προετοιμάζουν αυτόν τον καιρό εταιρείες και ερευνητές στην Κεντρική Μακεδονία. Με στόχο να προβάλουν τα διατροφικά στοιχεία υψηλής αξίας που περιέχονται σε δημητριακά και φρούτα της περιοχής, οι εμπλεκόμενοι στο εγχείρημα αυτό προχώρησαν στην ανάλυση του γονιδιώματος φυτικών αλλά και ζωικών προϊόντων του τόπου, ώστε να ταυτοποιήσουν την ελληνικότητα της πρώτης ύλης, να εξασφαλίσουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που εγγυώνται το μικροκλίμα και το έδαφος της Μακεδονίας και με αυτά τα συστατικά να δημιουργήσουν εξαιρετικά τρόφιμα.

Την ίδια στιγμή, αντίστοιχες συνεργασίες έχουν στόχο την παραγωγή ψωμιού με προβιοτικά, ώστε μέσα από την καθημερινή διατροφή ο οργανισμός να προσλαμβάνει τους πολύτιμους μικροοργανισμούς με μεγαλύτερη ευκολία. Καθώς, άλλωστε, η ανάγκη για περιορισμό του πλαστικού προβάλλεται περισσότερο από ποτέ με επιτακτικό τρόπο, σε εξέλιξη βρίσκεται προσπάθεια για τη δημιουργία βιοδιασπώμενων συσκευασιών, οι οποίες, όμως θα διατηρούν τα τρόφιμα σε άριστη κατάσταση, με τις καλύτερες προδιαγραφές συντήρησής τους.

«Οι δυναμικές αυτές τάσεις στην επιχειρηματικότητα που αφορούν τη χρήση νέων τεχνολογιών στον κλάδο των τροφίμων και της βιοτεχνολογίας είναι πραγματικότητα, διαμορφώνονται αυτή τη στιγμή και μας εντυπωσιάζουν. Προέκυψαν, άλλωστε, και έγιναν γνωστές μέσα από τη χρήση ενός εργαλείου που δημιούργησε ο Μηχανισμός Καινοτομίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της χάρισε, μάλιστα, τον τίτλο της Ευρωπαϊκής Επιχειρηματικής Περιφέρειας το 2018. Όπως φάνηκε τότε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών θεώρησε πολύ καλή ιδέα τη δημιουργία ενός μηχανισμού που μπορεί να ακούει, να ανιχνεύει και να αλιεύει οτιδήποτε καινούριο και καινοτόμο εμφανίζεται στην αγορά». αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπεύθυνος του Μηχανισμού, Σταύρος Μαντζανάκης.

«Συνεχής επιχειρηματική ανακάλυψη» το πρωτοποριακό εργαλείο

Ο ίδιος εξηγεί ότι το εργαλείο αυτό φέρει την ονομασία «**συνεχής επιχειρηματική ανακάλυψη**» (continuous entrepreneurial discovery) και συνιστά ουσιαστικά ένα πρωτόκολλο διαδικασιών που περιλαμβάνει τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τις ίδιες τις νεοφυείς επιχειρήσεις και εταιρείες, σεμινάρια και επαφές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

«Είναι στην πραγματικότητα ένας τρόπος για να πιάσουμε τον παλμό της αγοράς. Καθώς οι άνθρωποι που δημιουργούν καινοτομία είναι συχνά εσωστρεφείς, και δεν επικοινωνούν με φορείς όπως τα επιμελητήρια και οι σύνδεσμοι στους οποίους ανήκουν, προσπαθούμε να τους προσεγγίσουμε με αυτόν τον

τρόπο. Τους ζητούμε να μας εμπιστευτούν, να μας πουν τη γνώμη τους, να μας αποκαλύψουν τι ψάχνουν για να διευκολυνθεί η πορεία τους, ώστε τελικά αυτά τα αιτήματα και οι κατευθύνσεις της ανάπτυξης να ενσωματώνονται κάθε φορά στον επόμενο σχεδιασμό του ΕΣΠΑ», προσθέτει ο κ. Μαντζανάκης.

Σε στάδιο επικαιροποίησης η στρατηγική καινοτομίας

Αυτόν τον καιρό, η στρατηγική καινοτομίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας βρίσκεται σε στάδιο επικαιροποίησης και στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τους ερευνητές, αυτοί καλούνται να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο που συνέταξε ο Μηχανισμός Καινοτομίας (https://info442995.typeform.com/to/Eq76xd).

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει αναφορές στην περιφερειακή στρατηγική καινοτομίας, τον ρόλο και τη σημασία της, τις ψηφιακές πλατφόρμες που αφορούν την επιχειρηματικότητα και παρέχουν πληροφόρηση και δικτύωση, τις προτάσεις που έχουν υποβληθεί από εταιρείες για χρηματοδότηση, τους κλάδους στους οποίους διενεργείται η έρευνα, το επίπεδο τεχνολογικής ωριμότητας, τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν επιχειρηματίες και ερευνητές στον κλάδο της καινοτομίας, τα εργαλεία που μπορούν να τους βοηθήσουν και τους κλάδους που -κατά τη γνώμη τους- θα έχουν ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια.

Μεγάλη έμφαση σε θέματα τεχνολογίας

«Μέχρι στιγμής έχουμε συλλέξει 110 ερωτηματολόγια και το βασικό συμπέρασμα είναι ότι υπάρχει μεγάλη ένταση και έμφαση σε θέματα τεχνολογίας στην Κεντρική Μακεδονία. Παράλληλα, διαπιστώνεται εξειδίκευση σε συγκεκριμένους κλάδους της επιχειρηματικότητας. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει απλώς ενδιαφέρον για τα τρόφιμα αλλά στοχευμένο ενδιαφέρον για κατηγορίες τροφίμων που αναδεικνύονται μέσα από τη βιοτεχνολογία και συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας, καθώς περιέχουν συγκεκριμένα θρεπτικά συστατικά, λιγότερα λιπαρά, λιγότερο αλάτι, λιγότερη ζάχαρη», σχολιάζει ο κ. Μαντζανάκης.

Γνωστοποιεί, εξάλλου, ότι οι θεματικές που βαθμολογήθηκαν υψηλότερα σε σημαντικότητα από τις απαντήσεις ερευνητών και επιχειρηματιών είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της βιομηχανίας, η κυκλική οικονομία, οι διασυνοριακές επενδύσεις, οι επιστήμες της ζωής (life sciences), οι επιχειρήσεις πολιτισμού και δημιουργικότητας, η ευεξία, η έμφαση σε κοινωνικές προκλήσεις και η προαγωγή της υγείας των ηλικιωμένων. ■

Το πρώτο ελληνικό σκούτερ, ηλεκτροκίνητο, «έξυπνο» και καινοτόμο

Είναι ηλεκτροκίνητο, είναι «έξυπνο» και είναι και 100% ελληνικό. Αν όλα πάνε καλά, το πρώτο σκούτερ που συγκεντρώνει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά θα κάνει την εμφάνισή του στους δρόμους το ερχόμενο καλοκαίρι. Ως τότε, οι δημιουργοί του θα έχουν καταλήξει και στο όνομά του. «Αυτό το ψάχνουμε ακόμα. Η εταιρία μας λέγεται Give, το project λέγεται i.lektra, αλλά για το ίδιο το σκούτερ είμαστε ακόμη στη φάση της αναζήτησης» λέει στο ΑΠΕ - ΜΠΕ ο Ηλίας Νασιόπουλος, συνιδρυτής της εταιρίας Give, η οποία έδωσε σάρκα και οστά στο πρωτότυπο δίτροχο, μαζί με τους Λευτέρη Κόζα, Αστέρη Αποστολίδη και Σεβαστιανός Μαϊλ.

Για το σκούτερ αυτό όλα ξεκίνησαν πριν από τέσσερα χρόνια όταν ο Ηλίας Νασιόπουλος επέστρεψε από την Αγγλία, όπου είχε εργαστεί επί μια οκταετία ως μηχανικός και αρχιμηχανικός αναλύσεων και κατασκευών στην ομάδα «Force India Formula 1» στην εταιρεία Prodrive και στο Κέντρο Έρευνας και Ανάπτυξης της Nissan στην Ευρώπη, για να αφιερωθεί στο όραμά του. Ποιο ήταν αυτό; «Η Give στήθηκε με όραμα την ηλεκτροκίνηση και με στόχο να καινοτομήσει στον τομέα του urban mobility. Ξεκινήσαμε όμως με υπηρεσίες προς τρίτους για να δημιουργήσουμε ένα κεφάλαιο που θα μπορούσαμε στη συνέχεια να επενδύσουμε στο δικό μας όραμα» λέει.

Οι υπηρεσίες αυτές αφορούν στην υπολογιστική μηχανική, κυρίως στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, και εκκινούν από τις αναλύσεις αντοχής και βελτιστοποιήσεις για να φτάσουν έως τη ρευστομηχανική, την αεροδυναμική και τις ηλεκτρομαγνητικές αναλύσεις. Την περίοδο αυτή, η ελληνική εταιρία συνεργάζεται με μια κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία, την αγγλική Prodrive και με άλλες μικρότερες. Πώς όμως κατάφεραν να περάσουν τα σύνορα; «Χρειάζεται πολύ κυνήγι. Αλλά βέβαια και λίγη τύχη» απαντά ο Ηλίας Νασιόπουλος.

Η ιδέα για το σκούτερ υπήρξε από την αρχή της ίδρυσης της εταιρίας, μαζί με την «πιο μεγαλεπήβολη ιδέα», όπως λέει ο ίδιος, της παραγωγής οχημάτων στην Ελλάδα. Η σχεδίαση άρχισε το 2017, ενώ το μηχανικό μέρος ολοκληρώθηκε το 2019. Και τώρα; «Έχουμε τα πρωτότυπα έτοιμα, κάνουμε δοκιμές στο πάρκο του Δημόκριτου και ο στόχος τώρα είναι να ξεκινήσει η διαδικασία της πιστοποίησης για να πάμε στη συνέχεια στη γραμμή συναρμολόγησης. Είναι ένα δύσκολο στάδιο, και οικονομικά, αλλά είμαστε αισιόδοξοι» απαντά.

Είναι μια αισιοδοξία από την οποία όμως δεν λείπει ο ρεαλισμός. «Έχουμε προσαρμόσει το σχέδιο στην πραγματικότητα της ελληνικής αγοράς. Γι' αυτό ξεκινάμε με μια χαμηλή μέση παραγωγή, 200 – 300 κομμάτια την πρώτη χρονιά για να φτάσουμε τα 1000 στις επόμενες» λέει.

Αυτό που θα κυκλοφορήσει στους δρόμους το καλοκαίρι του 2021 θα είναι ένα οικολογικό δίτροχο, η τελική ταχύτητα του οποίου θα φτάνει τα 85 χιλιόμετρα την ώρα και η ενεργειακή του αυτονομία, την οποία θα εξασφαλίζουν τρεις αποσπώμενες μπαταρίες, τα 180 χιλιόμετρα. Το σκούτερ θα διαθέτει ακόμη μια ψηφιακή οθόνη ιντσών με όλες τις απαραίτητες ενδείξεις, όπως και πλοηγό.

Η ηλεκτρική του ενέργεια όμως δεν είναι η μοναδική καινοτομία. Το σκούτερ θα είναι ένα από τα πρώτα οχήματα παγκοσμίως το οποίο θα ενεργοποιείται από το κινητό τηλέφωνο, ενώ η ίδια συσκευή θα λειτουργεί και ως συναγερμός αφού θα ειδοποιεί τον κάτοχο για τυχόν απόπειρα κλοπής. ■

Με ένα καινοτόμο έργο, η Ελλάδα στους φιναλίστ των ευρωπαϊκών βραβείων Βιώσιμης Ενέργειας

Με ένα καινοτόμο έργο, που δραστηριοποιείται σε θέματα πράσινης ενέργειας, διαγωνίστηκε η χώρα μας στα ευρωπαϊκά βραβεία Βιώσιμης Ενέργειας, σε διαδικτυακή εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ενέργειας.

Στην κατηγορία της καινοτομίας, το έργο Οδικοί Χάρτες Ανακαίνισης Διακριτού Κτιρίου (Individual Building Renovation Roadmaps, iBRoad www.ibroad-project.eu), που διαγωνίστηκε υπό τον συντονισμό ελληνικής ομάδας, συνδράμει στην υλοποίηση αυτού του στόχου, παρέχοντας τη δυνατότητα σε ιδιοκτήτες κατοικιών να αναπτύξουν εξατομικευμένα και έξυπνα χρηματοοικονομικά και ενεργειακώς αποδοτικά σχέδια για την ανακαίνισή τους, με μακροπρόθεσμο ορίζοντα (5-30 ετών), καθώς με ορίζοντα το 2050, η Ευρωπαϊκή Ένωση στοχεύει στον δραστικό περιορισμό των εκπομπών του άνθρακα στον κτιριακό τομέα.

«Κάθε έργο ανακαίνισης εξετάζει συγκεκριμένα προβλήματα και απαιτεί κατάλληλα προσαρμοσμένες λύσεις. Με το iBRoad καθίσταται δυνατή η σταδιακή βελτίωση ενός κτιρίου. Με τα εργαλεία του iBRoad ο χρήστης μπορεί να σχεδιάσει το τι θέλει να αλλάξει στο σπίτι του, πότε να το κάνει, αλλά και πώς μπορεί να χρηματοδοτήσει την ανακαίνιση, με τρόπο φιλικό για το κλίμα», αναφέρει χαρακτηριστικά ο Αλέξανδρος Δεληγιάννης, συντονιστής του έργου iBRoad και συνιδρυτής της Ομάδας Σύμπραξις, που συμμετείχε στον διαγωνισμό.

Για την εκδήλωση της βράβευσης, κάθε χρόνο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεχωρίζει τα πρόσωπα και τα έργα με την καλύτερη καινοτόμο δράση στον τομέα της ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών.

Φέτος, οι εννιά επικρατέστεροι υποψήφιοι αναμετρήθηκαν σε τρεις κατηγορίες βραβείων: την κατηγορία Δέσμευση, την κατηγορία Καινοτομία και την κατηγορία Νέοι, ενώ μία νέα κατηγορία αναγνώρισε τα επιτεύγματα που πέτυχαν οι Γυναίκες στην Ενέργεια.

Τέλος, ένα ειδικό βραβείο, το Βραβείο Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, δόθηκε σε μια εμπνευσμένη πρωτοβουλία βιώσιμης ενέργειας που υλοποιείται στην Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, τη Λευκορωσία, τη Γεωργία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας ή την Ουκρανία.

Τα βραβεία εντάσσονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Βιώσιμης Ενέργειας (EUSEW), η οποία λαμβάνει χώρα από τις 22 έως τις 26 Ιουνίου 2020. Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Βιώσιμης Ενέργειας διοργανώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι η μεγαλύτερη διοργάνωση στην Ευρώπη στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αποδοτικής χρήσης της ενέργειας. Φέτος η διοργάνωση διεξάγεται ηλεκτρονικά και είναι διαδραστική, με θέμα: «Πέρα από την κρίση: καθαρή ενέργεια για μια πράσινη ανάκαμψη και ανάπτυξη». ■

Τό ισχυρότερο
ἐπαγγελματικό τρίκυκλο

ΠΙΤΣΟΣ 50

Τό Τρίκυκλο ΠΙΤΣΟΣ εἶναι ἕνα προϊόν φτιαγμένο βιομηχανικά γιά "ἀκλπρή δουλειά" καί μεγάλη ἀντοχή. Ἐργάζεται χωρίς διακοπή καί χωρίς νά σᾶς ἀπασχολή μέ τήν συντήρησή του. Παρ' ὅλο πού ἔχει τήν μεγαλύτερη "καρότσα" ἐμπορευμάτων, εἶναι τέλεια ἰσορροπημένο γιά νά ὁδηγεῖται ἄνετα καί σίγουρα. Ἔχει ἕνα δυνατό μπροστινό σύστημα καί μία τέλεια ὀπισθία ἀνάρτηση ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει ἐξ' ἴσου μαλακό ὀδήγημα μέ λίγο ἤ πολύ φορτίο. Ἐξ' ἄλλου ὁ κινητήρας του εἶναι ἀνοικτός ἀπό παντοῦ καί σέ θέσι πού δέν ἐμποδίζει τόν ὁδηγό.

ΜΕΡΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
- ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ SACHS 50
- ΔΙΑΦΟΡΙΚΟ
- ΚΑΡΟΤΣΑ 1,40 X 1,10 μ.
- ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΟ ΣΑΣΙ
- ΧΕΙΡΟΜΟΧΛΟΣ ΕΚΚΙΝΗΣΕΩΣ
- ΜΙΖΑΤΑΡΙΑ
- ΧΕΙΡΟΦΡΕΝΟ
- ΦΡΕΝΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
- ΑΝΑΡΤΗΣΙΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ

Πρίν ἀγοράσετε τρίκυκλο ἐλᾶτε νά τό δῆτε.
Δέν ὑπάρχει καλύτερο!

DK INTERNATIONAL MARKETING AGENCY

DK MARKETING

VOUKOURESTIOU 21,
ATHENS 10671
GREECE
TEL. 210.36.02.919

IFIGENEIAS 3,
THESSALONIKI 55133
GREECE
TEL. 2310.417.111

www.dkmarketing.gr

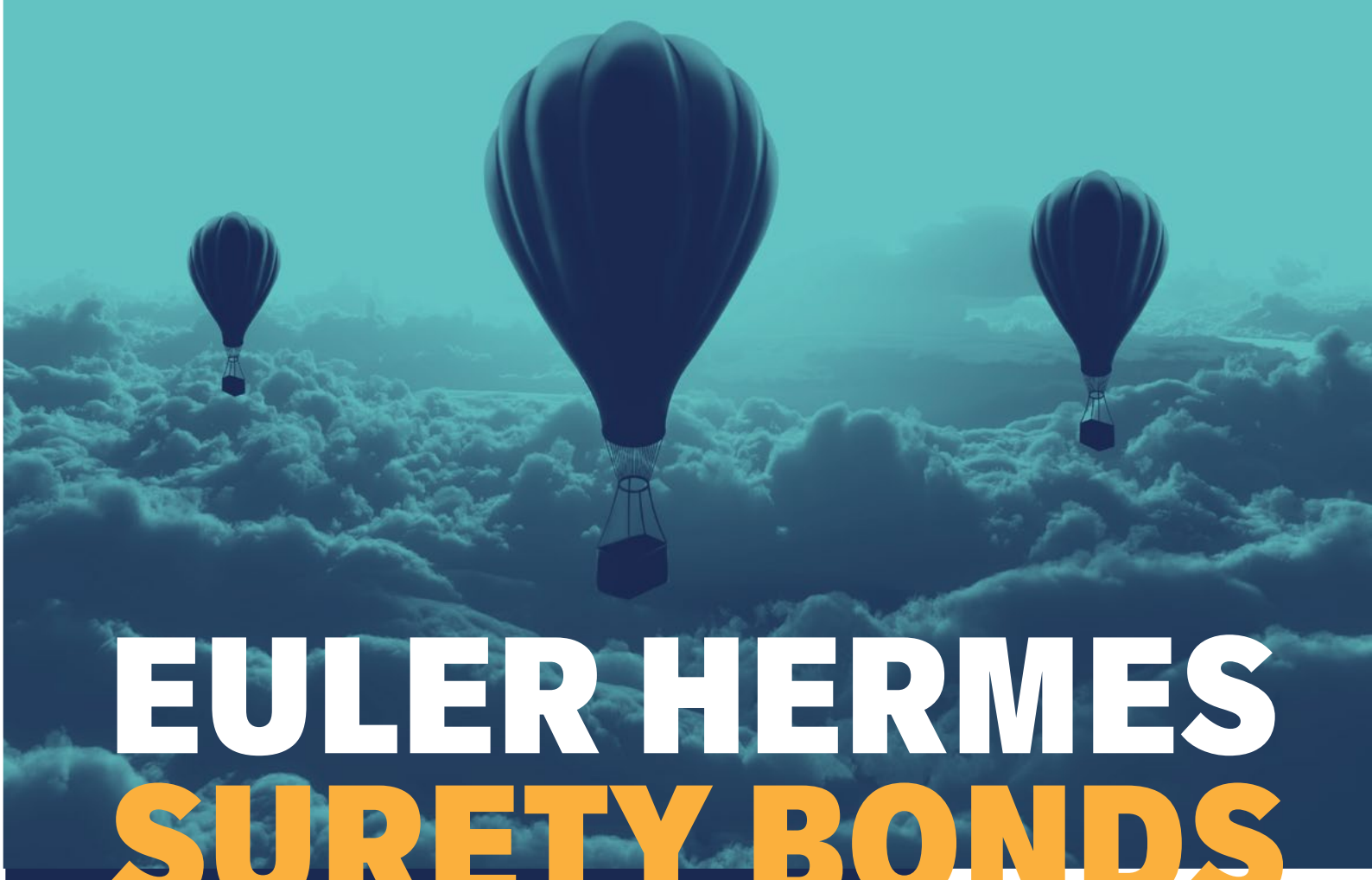

EULER HERMES
SURETY BONDS

The flexible alternative to safeguard your liquidity
When competing for business, you need a reliable surety partner who understands your plan and your industry. Euler Hermes' team of domestic and international surety experts provides a high level of knowledge and service, so you can compete quickly and confidently.

eulerhermes.gr

Call: +30 210 6900008

A company of **Allianz**

EULER HERMES